

Univerzita Karlova v Praze

Filozofická fakulta

Ústav světových dějin

Bakalářská práce

Karolína Pekařová

**První hlavní město Spojených států amerických? Politický
a společenský vývoj Filadelfie ve druhé polovině 18. století a její
význam při vzniku Spojených států amerických**

**The first capital of the United States of America? The political and social
development of Philadelphia in the second half of the 18th century and its
importance to the establishment of the United States of America**

Praha 2016

Vedoucí práce: PhDr. Jan Koura, Ph.D.

Poděkování:

Na tomto místě bych ráda poděkovala svému vedoucímu práce PhDr. Janu Kourovi, Ph.D. za jeho odborné vedení, cenné rady a veškerý čas, který mé práci věnoval.

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, že jsem řádně citovala všechny použité prameny a literaturu a že práce nebyla využita v rámci jiného vysokoškolského studia či k získání jiného nebo stejného vysokoškolského titulu.

V Praze, dne 24. 5. 2016

.....

Podpis

Abstrakt:

Předkládaná bakalářská práce bude analyzovat politický a společenský vývoj města Filadelfie v průběhu 18. století, především pak v době americké války za nezávislost a bezprostředně po ní. Zvláštní pozornost bude věnována účasti tamních obyvatel na veřejném životě města, vlivu Benjamina Franklina na společnost a jeho přínosu v oblasti kultury a vzdělávání, a také postavení a významu Filadelfie během války, včetně dopadu tohoto konfliktu na její obyvatele. Dále se soustředím na první a druhý kontinentální kongres ve Filadelfii, a také na události, jež předcházely zasedání, a proměnu role kongresu během válečných let. Závěrem bude věnována pozornost vývoji Filadelfie po ukončení války za nezávislost a jeho přechodnému statutu hlavního města USA do konce devadesátých let 18. století. Pokusím se odpovědět na otázku, zda lze Filadelfii považovat za první hlavní město nově vznikajících Spojených států amerických.

Klíčová slova: Filadelfie, Spojené státy americké, válka za nezávislost, Benjamin Franklin, kontinentální kongres

Abstract:

This bachelor thesis is an analysis of the political and social development of Philadelphia during the 18th century, primarily in the course of the American War of Independence and shortly after its end. Particular attention is paid to the participation of local society in public affairs and Benjamin Franklin's influence on society and his contribution to the field of culture and education. Also a status and importance of the city during the war and its impact on the residents is taken into consideration. I concentrate on the First and Second Continental Congress placed in Philadelphia and the causes that preceded the first meeting. At the conclusion attention is paid to postwar Philadelphia and its status of temporary capital city and I try to answer the question whether the city can be considered as the first capital of the emerging United States of America.

Key words: Philadelphia, United States of America, American War of Independence, Benjamin Franklin, Continental Congress

OBSAH

1.	ÚVOD.....	6
1.1	POUŽITÉ ZDROJE A LITERATURA	8
2.	HOLY EXPERIMENT	12
2.1	KONEC 17. STOLETÍ A POZADÍ VZNIKU FILADELFIE	12
2.2	VÝVOJ V OBLASTI ÚDOLÍ DELAWARE PŘED ZALOŽENÍM FILADELFIE.....	13
2.3	WILLIAM PENN – OTEC FILADELFIE	14
2.3.1	KVAKEŘI V SEVERNÍ AMERICE	15
2.3.2	NOVÉ MĚSTO	16
3.	FILADELFIE V DĚJINÁCH 18. STOLETÍ.....	19
3.1	PRVNÍ DVACETILETÍ A HOSPODÁŘSKÁ KRIZE	19
3.2	VÝVOJ PRÁVA V PENNSYLVÁNII	20
3.3	SEDMILETÁ VÁLKA – KONEC KVAKERSKÉ PŘEVAHY?	22
4.	OBCHOD, KULTURA A VEŘEJNOST.....	24
4.1	OCHRANA SPOLEČNOSTI.....	26
4.2	MĚSTSKÁ ELITA	28
5.	FILADELFIE BENJAMINA FRANKLINA – OD TISKU K REVOLUCI.....	30
5.1	Z BOSTONU DO FILADELFIE.....	31
5.2	PENNSYLVANIA GAZETTE A LITERÁRNÍ ČINNOST	32
5.3	INSTITUCIONÁŘ A POLITIK	35
5.3.1	VZDĚLÁNÍ ŠIRŠÍ VEŘEJNOSTI	35
5.3.2	FRANKLIN DIPLOMATEM	36
6.	PRVNÍ KONTINENTÁLNÍ KONGRES – CESTA K REVOLUCI?.....	40
6.1	TOWNSHENDOVY ZÁKONY A ROSTOUCÍ ODPOR	40
6.2	V PŘEDVEČER KONÁNÍ KONGRESU.....	42
6.3	FILADELFIE A PRVNÍ KONTINENTÁLNÍ KONGRES	44
6.3.1	FILADELFSKÉ „PITÍ ČAJE“	44
6.3.2	ARISTOKRATICKÉ ELITY A PŘÍKLON K RADIKALISMU.....	45
7.	REVOLUCE A MĚSTO – DRUHÝ KONTINENTÁLNÍ KONGRES A DOPADY VÁLKY ZA NEZÁVISLOST	48
7.1	MĚSTO SVOBODY?.....	48
7.2	STAŘÍ OBYVATELÉ V NOVÉ ZEMI	50
7.3	KONGRES V POHYBU A OKUPACE FILADELFIE.....	51
7.4	DOZVUKY VÁLKY	53
7.5	POSLEDNÍ ROKY SLÁVY	54
8.	ZÁVĚR.....	56

1. ÚVOD

Americká válka za nezávislost je bezpochyby jednou z nejdůležitějších událostí americké historie. Zpřetrhání politických vztahů, obchodních,¹ kulturních a sociálních vazeb, které držely kolonie připojené k britské vládě, bylo jen jedním z důsledků této války. Velká Británie přišla o velmi významnou kolonii. Vznikl nový samostatný stát. Tento nový útvar se však nezrodil přes noc. Byl postaven na základech a myšlenkách, jež vznikaly během války či dlouhá léta před ní. K pochopení problematiky osamostatnění kolonií je potřeba se podívat na americkou společnost před válkou za nezávislost. Příkladem za všechny je přístav, jenž vyrostl na základech kvakerské víry a jenž se stal během 18. století centrem obchodu a kultury, intelektuální základnou – Filadelfie.

V jedné z nejkompexnějších knih o dějinách Filadelfie, již editoval historik Russel F. Weigley, stojí, že město „bylo z mnoha důvodů předurčeno sehrát hlavní roli v americké válce za nezávislost.“² Na slavné období filadelfských dějin se dnes bohužel zapomíná. Válka za nezávislost a její předehra se omezily na výčet několika událostí – Bostonské pití čaje, Deklarace nezávislosti, bitva o Lexington a Concord, Články konfederace a nemnoho dalších. O Filadelfii jako o městu, které bylo dějištěm vyjednávání, následného schválení a podpisu Deklarace nezávislosti třinácti koloniemi,³ kde zasedal první a druhý kontinentální kongres (de facto revoluční vláda), kde byla podepsána americká ústava, platná do dnešních dnů, se příliš nemluví. Přitom město se za necelých sto let existence stalo obchodním a intelektuálním centrem, v němž žily bohaté obchodnické elity a zároveň vzkvétaly charitativní a kulturní instituce. Filadelfie poskytovala zázemí pro tiskařské domy i exkluzivní kluby, byla manifestem luxusu a zároveň dle slov cestovatele Gottlieba Mittelbergera⁴ „nebem pro farmáře, rájem pro řemeslníky, peklem pro úředníky a kazatele.“⁵ Město se stalo domovem mnoha velkých

¹ Zpřetrhání obchodních vazeb bylo dočasné. Pár let po válce se obchod s Velkou Británií opět rozvíjel.

² WEIGLEY, Russel, F.(ed.), *Philadelphia a 300-year history*, Toronto 1982, s.109.

³ Jednalo se o kolonie: New Hampshire, Masechusetts, Rhode Island, Connecticut, New York, New Jersey, Pensylvánie, Delaware, Maryland, Virginie, Severní Karolína, Jižní Karolína, Georgia.

⁴ Gottlieb Mittelberger byl učitelem ve württemberském vévodství. Roku 1750 se rozhodl odjet z Německa a procestovat území Pensylvánie.

⁵ MITTELBERGER, Gottlieb, *Journey to Pennsylvania in The Year 1750, and Return to Germany in the Year 1754*, s. 4, dostupné z:

<http://nationalhumanitiescenter.org/pds/becomingamer/growth/text9/pennsylvaniaimmigrant.pdf>>
[cit. 25. 4. 2016].

mužů své doby, již figurovali v jednáních kontinentálního kongresu, ať už byli zastánci pro britského postoje nebo separatismu.

S koncem 18. století pomalu zhasínala hvězda Filadelfie a centrum obchodu se přesouvalo dále na východní pobřeží. Nejlidnatějším a nejbohatším městem na území Spojených států se stal New York.⁶ Přesto Filadelfii nelze upřít důležité prvenství – město se stalo místem, kde se psaly americké dějiny.

Cílem této práce je analyzovat společenský, hospodářský a kulturní vývoj města v 18. století. Důraz bude kladen na změny politických nálad během druhé poloviny 18. století, na důvody, jež vedly k vyhlášení nezávislosti a na postoj města k těmto událostem. Pokusím se naznačit specifika, jež zapříčinila zvolení Filadelfie místem vyjednávání zástupců všech kolonií o osudu Severní Ameriky. Zároveň bych prostřednictvím této práce ráda připomněla upozaděnou roli Filadelfie ve válce za nezávislost a její přínos při formování Spojených států amerických.

První část, do které spadá druhá a třetí kapitola této práce, pojednává o založení Filadelfie, o úloze kvakerismu a hospodářském, právním a sociálním rozvoji města v první polovině 18. století. Je brán zřetel i na světové události 18. století a jejich dopad na město.

V další části je kladen důraz na nárůst obchodu, kulturní rozvoj a fenomén veřejných institucí. Pátá kapitola je věnována asi nejznámějšímu obyvateli Filadelfie – Benjaminu Franklinovi. Zejména se zaměřuji na otázku vlivu Franklina na formování místní společnosti a rovněž na jeho příspěvek městu v oblasti kultury a vzdělávání.

V poslední části této bakalářské práce je věnována pozornost událostem, které vedly k vyhlášení nezávislosti a následné válce a postoji Filadelfie vůči nim. Zároveň se zaměřuji na zasedání prvního a druhého kontinentálního kongresu, které se konalo právě ve Filadelfii, zejména pak na pozadí jednání a na způsob, jakým se projevila změna politické atmosféry ve městě, jehož obyvatelstvo bylo z velké části konzervativní. Prostor je ponechán i poválečným změnám – poté co hlavní roli přejal od Filadelfie její obchodní rival New York. V závěru se pokusím nalézt odpověď na otázku: Lze považovat Filadelfii za první hlavní město USA?

⁶ WEIGLEY, R., F.(ed.), c. d., s. 205.

1.1 POUŽITÉ ZDROJE A LITERATURA

K vypracování této bakalářské práce jsem využívala jak primární, tak sekundární literaturu. Vzhledem k tématu jsem většinou vycházela z anglicky psaných prací. Mezi českou historiografií jsem nenašla literaturu věnující se hlouběji samotným dějinám Filadelfie, proto jsem využívala česky psaných prací zejména jako doplňkovou literaturu k dílčím tématům. Často jsem využívala internetové zdroje, zejména pro přístup k pramenům.

Jako hlavní zdroj k dějinám Filadelfie jsem využila obsáhlého díla *Philadelphia, a 300-year history*,⁷ jehož editorem je Russel F. Weigley. Tato kniha pokrývá dějiny Filadelfie od jejího vzniku až po druhou polovinu 20. století. Nejedná se pouze o přehled politických dějin. Kniha nabízí plastický obraz města – od rozvoje kultury a městské společnosti, přes otázky víry a náboženství, po obchod a hospodářství.

Dále jsem čerpala z publikace *Dějiny amerického národa*⁸ od historika Paula Johnsona, která popisuje historický vývoj na území Severní Ameriky v širším měřítku, ale lze v ní nalézt kapitoly věnované jmenovitě Filadelfii či Pensylvánii. Jako třetí základní podklad mi posloužila před nedávnem vydaná práce Garyho B. Nashe *Early American Studies: First City: Philadelphia and the Forging of Historical Memory*.⁹ Autor se zabývá především otázkou kulturního, sociálního a hospodářského vývoje, vzniku a fungování vzdělávacích a kulturních institucí a také proměnou společnosti v průběhu dvou století (od založení města po konec 19. století).

Pro získání základních informací o britském koloniálním úsilí a o pozadí vzniku Filadelfie jsem využila práce české historičky Svatavy Rakové *Anglické kolonie v Severní Americe v 17. století*¹⁰ a *Dobrodruzi, puritáni a Indiáni. Angličané v Novém světě*,¹¹ jež poskytují obecný přehled o budování a fungování kolonií na území Severní Ameriky. Zároveň jsem čerpala z díla Carla Bridenbaugh *Cities in the Wilderness, Urban Life in America 1625–1742*,¹² ve kterém se Bridenbaugh zaměřuje na vznik, rozvoj a dále kulturu a společnost velkých měst severoamerických kolonií – zejména

⁷ WEIGLEY, Russel, F.(ed.), *Philadelphia a 300-year history*, Toronto 1982.

⁸ JOHNSON, Paul, *Dějiny amerického národa*, New York 1998.

⁹ NASH, Gary, B., *Early American Studies: First City: Philadelphia and the Forging of Historical Memory*, Filadelfie 2011.

¹⁰ RAKOVÁ, Svatava, *Anglické kolonie v Severní Americe v 17. století*, Praha 1997.

¹¹ RAKOVÁ, Svatava, *Dobrodruzi, puritáni a Indiáni. Angličané v Novém světě*, Praha 1998.

¹² BRIDENBAUGH, Carl, *Cities in the Wilderness, Urban Life in America 1625–1742*, New York 1964.

New Yorku, Bostonu a Filadelfie. Tato kniha mi umožnila nahlížet na společnost Filadelfie v porovnání s dalšími velkými městy.

Pokud jde o Williama Penna a jeho působení ve Filadelfii, čerpala jsem především z děl věnujících se konkrétně jeho osobnosti – *The Life of William Penn: With Selections from His Correspondence and Autobiography*¹³ z dílny Samuela M. Janneyho, jež obsahuje útržky korespondence Williama Penna a jeho deníkové záznamy, a *Life of William Penn: The Celebrated Quaker and Founder of Pennsylvania*¹⁴ z pera Josepha Barkera. Dílčí informace jsem získala také z publikace tria autorů – Samuela E. Morrisona, Henryho S. Commagera a Williama E. Leuchtenberga – *The Growth of the American Republic Vol. I*,¹⁵ jež sahá až ke kořenům kolonizace Severní Ameriky.

K otázce vývoje práva v Pensylvánii jsem čerpala z obsáhlého díla *Dějiny anglo-amerického práva*¹⁶ od autorů Jana Kuklíka a Radima Seltenreicha. Užitečná mi byla část věnující se vývoji práva na severoamerickém kontinentě i soubor vybraných právních dokumentů s komentářem autorů.

Z mnoha monografií o Benjaminu Franklinovi jsem si vybrala vyvážené dílo Edmunda S. Morgana *Benjamin Franklin*,¹⁷ jež postihuje Franklinův dospělý život, jeho životní postoje a politické přesvědčení. Dále jsem jako zdroj informací k osobnosti Franklina využila knihu *The Most Dangerous Man in America*¹⁸ z pera Catherine Drinker Bowen. Autorka se věnuje životu Benjaminu Franklina do období vyhlášení nezávislosti. Oproti Edmundu S. Morganovi se zabývá i jeho ranými léty a dospíváním, velký prostor ponechává Franklinově vědecké činnosti a především se soustředí na jeho roli diplomata před sedmiletou válkou a po ní.

K problematice předrevoluční a revoluční éry Severní Ameriky jsem opět sáhla po díle Svatavy Rakové, tentokrát s názvem *Podivná revoluce. Dlouhá cesta Američanů*

¹³ JANNEY, Samuel, M., *The Life of William Penn: With Selections from His Correspondence and Autobiography*, Filadelfie 1852, dostupné z: <<https://archive.org/details/lifeofwilliampen00janney>> [cit. 27. 4. 2016].

¹⁴ BARKER, Joseph, *Life of William Penn: The Celebrated Quaker and Founder of Pennsylvania*, Londýn 1847.

¹⁵ MORISON, Samuel, E. – COMMAGER, Henry, S. – LEUCHTENBURG, William, E., *The Growth of the American Republic Vol I.*, New York 1980.

¹⁶ KUKLÍK, Jan – SELTENREICH, Radim, *Dějiny anglo-amerického práva*, Praha 2007.

¹⁷ MORGAN, Edmund, S., *Benjamin Franklin*, New Haven 2002.

¹⁸ DRINKER BOWEN, Catherine, *The Most Dangerous Man in America*, Toronto 1974.

k nezávislosti (1763–1783)¹⁹ a k nastínění událostí sedmileté války v Severní Americe jsem se opřela o publikaci Josefa Opatrného – *Válka Mohykánů. Sedmiletá válka v Americe*.²⁰

Z cizojazyčné literatury jsem si vybrala souhrnnou práci Johna S. Millera *Origins of the American Revolution*,²¹ která nastiňuje kořeny amerického odporu, podává rozsáhlou výpověď o jednáních kontinentálního kongresu a postihuje události až do konce války za nezávislost a krátce po ní. Podobného zaměření, ovšem mnohem menších rozměrů, je publikace opět z pera Edmunda S. Morgana – *The Birth of Republic, 1763–1789*.²² Pro hlubší znalost fungování a významu kontinentálního kongresu a dopadu jeho politických rozhodnutí na americkou společnost se pro mě stalo nezastupitelným rozsáhlé a velice detailní dílo Edmunda Burnetta *The Continental Congress*.²³

Co se týká pramenů, využila jsem především deník Benjamina Franklina, a to ve dvou verzích – v českém překladu od Vladimíra Dědka pod názvem *Vlastní Životopis*²⁴ a pak dále výtisk v anglickém znění editovaný Leonardem W. Labareem, *The Autobiography of Benjamin Franklin*,²⁵ jenž obsahuje rozsáhlou předmluvu s kritikou deníku a posun vnímání díla v čase a také komentáře a poznámky editora, jimiž zasahuje do textu. K osobě Benjamina Franklina jsem nadále získávala informace z jeho korespondence a děl,²⁶ které nám dávají možnost pochopit další rozměr Franklinovi osobnosti.

K problematice práva a právního vývoje jsem se opírala často přímo o dokumenty samotné, zejména pak v poslední části bakalářské práce, kde se zabývám otázkou reakce severoamerických kolonií na zákony a nařízení vydané britským parlamentem a také právními základy Spojených států amerických. Záslužný projekt

¹⁹ RAKOVÁ, Svatava, *Podivná revoluce. Dlouhá cesta Američanů k nezávislosti (1763–1783)*, Praha 2005.

²⁰ OPATRNÝ, Josef, *Válka Mohykánů. Sedmiletá válka v Americe*, Praha 2000.

²¹ MILLER, John, C., *Origins of the American Revolution*, Boston 1943.

²² MORGAN, Edmund, S., *The Birth of the Republic, 1763–1789*, Chicago 1956.

²³ BURNETT, Edmund, C., *The Continental Congress*, New York 1941.

²⁴ FRANKLIN, Benjamin, *Vlastní životopis*, Praha 1930.

²⁵ LABAREE, Leonard, W. (ed.), *The Autobiography of Benjamin Franklin*, New Haven 2003.

²⁶ Přehled dopisů, literárních děl, pamfletů a jiných textů dostupné z:
<<http://franklinpapers.org/franklin/framedVolumes.jsp>> [cit. 27. 4. 2016].

(*The Avalon Project*) právnické fakulty Yaleovy univerzity (*Yale University*) mi umožnil získat přístup k většině potřebných dokumentů online.²⁷

Záznamy z jednání kontinentálního kongresu, originálním názvem *Journals of the Continental Congress*, existují v mnoha podobách. K získání detailních zápisů z jednání a informací o rozhodnutích kontinentálního kongresu jsem si zvolila velmi přehledně koncipované online katalogy, které nabízí zápisy z jednání od prvního zasedání roku 1774 až po březen 1789.²⁸

Pro doplnění informací a prohloubení znalostí dílčích témat jsem hojně čerpala z odborných článků periodik *The Pennsylvania Magazine of History and Biography*, *Proceedings of the American Philosophical Society* či *Political Science Quarterly*,²⁹ z českého prostředí především z *Historického obzoru*.

²⁷ Dostupné z:

<<http://avalon.law.yale.edu/default.asp>> [cit. 27. 4. 2016].

²⁸ Zejména jsem čerpala z:

<<https://memory.loc.gov/ammem/amlaw/lwjclink.html>> [cit. 27. 4. 2016].

Dále jsem využila digitalizované záznamy jednání Kontinentálního kongresu z:
<<https://archive.org/details/journalscontinent19unit>> [cit. 27. 4. 2016].

²⁹ Všechny články dostupné online na:

<<http://www.jstor.org/>>

2. HOLY EXPERIMENT

2.1 KONEC 17. STOLETÍ A POZADÍ VZNIKU FILADELFIE

Když roku 1681 zakládal William Penn – Angličan, jenž dostal státy Pensylvánii a Delaware darem od krále Karla II. – Filadelfii na břehu řeky Delaware prohlásil o vznikající osadě: „Město naplněné zelení, které bude stále prospívat, a nikdy nelehne popelem.“³⁰ Jeho přístup se zdá být naivně optimistický a jeho vize takové pravděpodobně byly. Zároveň mu nelze upřít fakt, že založil město, kde v 18. století vznikala střediska obchodu, školy, docházelo k výstavbám parků a k renovaci veřejných prostor a vytvářely se charitativní projekty – Škola pro nemajetné (*Charity school*) založena v roce 1740 či Nemocnice pro chudé nemocné (*Pennsylvania Hospital*),³¹ dokončena roku 1756 jako první nemocnice na americké půdě. Během sta let se z malého přístavního městečka stalo důležité kulturní a politické centrum „[...] jež by se brzy mohlo stát americkým Londýnem“.³²

Filadelfie se stala hned od počátku městem z náboženského hlediska výrazně heterogenním. William Penn byl příslušník takzvaných kvakerů,³³ kteří měli procentuálně největší zastoupení z celkového počtu obyvatel, jelikož to byli primárně oni, kdo stáli za založením této nové osady na řece Delaware. Mezi další náboženské skupiny vyskytující se na půdě Filadelfie patřili také anglikáni, presbyteriáni nebo baptisté.³⁴ Pokud zahrneme i počty již usdlých Evropanů, jakými byli například holanďtí a švédští luteráni, nebo původní indiánskou komunitu, formovala se na nově vyměřeném území multikulturní, multietnická a nábožensky diferencovaná jednotka.

William Penn byl přesvědčen o nutnosti náboženské tolerance. Ovšem v tak velké heterogenitě názorů docházelo ke třenicím mezi příslušníky místní společnosti. Zde se projevil také konflikt zájmů přistěhovalců. Na jedné straně pólu stáli kvakeři, skupina pronásledovaných přistěhovalců z Anglie hledajících prostor pro vybudování nových domovů v rámci nábožensky tolerantní společnosti. Na straně druhé imigranti,

³⁰ Citováno z: WEIGLEY, Russel, F.(ed.), *Philadelphia a 300-year history*, Toronto 1982, s.1.

³¹ FRANKLIN, Benjamin, *Vlastní životopis*, Praha 1930, s. 175.

³² Citováno z: FURNAS, Joseph, C., *The Americans, a Social History of the United States 1587–1914*, New York 1969, s. 197.

³³ Kvakeři, oficiální název – Společnost přátel (*Religious Society of Friends*), náboženské hnutí založené Georgem Foxem v polovině 17. století v Anglii. Nedrží se žádného dogmatu, neuznávají autoritu státu ani kněží. Věří v přítomnost Boha v lidské bytosti skrze vnitřní světlo. Jejich víra se musí odrážet v každodenní praxi, dodržují morální a náboženské principy. Od šedesátých let 17. století byli v Anglii pronásledováni.

³⁴ K církvím v Severní Americe více viz AHLSTROM, Sydney, E., *A Religous History of the American People*, New Haven 1972.

stěhující se do nového světa se světskými zájmy, za lepším životem, finanční stabilitou, kteří doufali v podobnost svého budoucího domova a toho, co zanechali na starém kontinentě.³⁵ Přesto výskyt tolika náboženských směrů paradoxně nemusel být překážkou v rozvoji města, nýbrž k němu mohl naopak přispět. V době masových přesunů Evropanů na americký kontinent to byly často právě ty osoby, tvořící svým přesvědčením menšiny v rámci evropských států, které zkoušely štěstí za Atlantickým oceánem. Nová půda poskytovala prostor pro otevřený dialog.

Usuzovat, že by se zde spolu jednotlivá hnutí shodovala v otázkách víry nebo způsobu života, by bylo nesmyslné, avšak pokud měli imigranti možnost své vyznání praktikovat, dá se předpokládat snahu o mnohem větší zapojení jednotlivců i komunit do veřejného prostoru.

Filadelfie, jako většina osad a měst vyrůstajících na Severoamerickém kontinentě, byla tvořena velkou měrou evropskými přistěhovalci. Všechny pojila s Evropou pouta rodinná, kulturní a náboženské cítění. Po letech strávených na novém kontinentě tyto vazby postupně mizely. Po necelých sto letech od jejího založení, se na Filadelfské půdě rozhodlo, že se z Evropanů žijících v koloniích pod záštitou britské vlajky, stanou Američané.

2.2 VÝVOJ V OBLASTI ÚDOLÍ DELAWARE PŘED ZALOŽENÍM FILADELFIE

Z geografického a obchodního hlediska měl William Penn při zakládání města velkou výhodu. Na území nově vznikajícího celku probíhaly během 17. století objevné plavby a zakládaly se obchodní sítě a cesty, docházelo k zúrodnování polí a výstavbě zemědělských osad. Nejaktivnější byli v tomto ohledu kolonizující výpravy pod záštitou Anglie, Švédska, či Nizozemska.³⁶ Právě zástupci z posledních dvou jmenovaných států mají zásluhu na vytlačení původního indiánského obyvatelstva z prostoru, na němž došlo k položení základního kamene Filadelfie.

Evropští kolonizátoři v druhé polovině 17. století začali značně osidlovat údolí Delaware,³⁷ zejména díky zájmu aristokracie a vládních kruhů států starého kontinentu, stejně tak jako obchodních společností a institucí jako byla Nizozemská východoindická

³⁵ WEIGLEY, R., F.(ed.), c. d., 2.

³⁶ BRIDENBAUGH, Carl, *Cities in the Wilderness, Urban Life in America 1625–1742*, New York 1964, s. 4.

³⁷ Tamtéž.

obchodní společnost a od dvacátých let 18. století i Západoindícká východní společnost.³⁸ Ta byla také jedním z iniciátorů, kteří dávali do pohybu výstavbu obchodních center a základen v okolí toku řeky Delaware. Typickým příkladem byly základny Fort Nassau³⁹ (New Jersey) či Fort Beversrede⁴⁰ (levý břeh řeky Schuylkill). Také švédští kolonizátoři nezůstávali příliš dlouho pozadu, o čemž svědčí i rozmach zástavby jak v okolí základen Východoindické obchodní společnosti, například Fort Tinicum nedaleko dnešní Filadelfie.⁴¹

V druhé polovině padesátých let 17. století zaplavila severovýchod dnešních Spojených států amerických nová vlna nizozemských vojáků z oblasti New Netherland, kteří se přehnali přes švédské usedlíky a zakládali další osady. Za necelých deset let poté vystřídali nadvládu Nizozemců v této oblasti Angličané.⁴²

2.3 WILLIAM PENN – OTEC FILADELFIE

Nově vzniklé město Filadelfie, ve kterém tvořila většinu kvakerská komunita, založil paradoxně muž pocházející z vysokých anglických kruhů, jenž se pravděpodobně přičil dobovým představám o ideálním následníku a nositeli rodového jména. William Penn se narodil v Londýně roku 1644 do vojenské rodiny. Jeho otec, sir William Penn byl vysoce postaveným důstojníkem anglického námořnictva. O původu matky vedou historici spor, dlouho byla považována za dceru rotterdamského obchodníka, ovšem Mabel R. Brailsford ve své knize *The Making of William Penn* poukazuje na fakt, že se spíše jednalo o členku irské rodiny usazené v Anglii.⁴³

Již za studia na Oxfordské univerzitě začal William Penn sympatizovat s kvakerskou vírou.⁴⁴ Nové učení se ovšem v mnohém neshodovalo s praxí katolické víry, mladý student byl tedy vyloučen z univerzity kvůli incidentu, jenž se odehrál mezi katolickými studenty a zastánci kvakerské víry.⁴⁵ Po dvou letech strávených v zahraničí, převážně v Paříži, kam ho odeslal jeho otec doufající, že v tamních mravech pookřeje

³⁸ RAKOVÁ, Svatava, *Anglické kolonie v Severní Americe v 17. století*, Praha 1997, s. 223.

³⁹ Tamtéž, s. 225.

⁴⁰ Tamtéž, s. 244.

⁴¹ OPATRŇÝ, Josef, *Válka Mohykánů. Sedmiletá válka v Americe*, Praha 2000, s. 26.

⁴² WEIGLEY, R., F.(ed.), c. d., s. 3.

⁴³ BRAILSFORD, Mabel, R., *The making of William Penn*, Londýn 1939, s. IX.

⁴⁴ MORISON, Samuel, E. – COMMAGER, Henry, S. – LEUCHTENBURG, William, E., *The Growth of the American Republic Vol I.*, New York 1980, s. 74.

⁴⁵ BARKER, Joseph, *Life of William Penn: The Celebrated Quaker and Founder of Pennsylvania*, Londýn 1847, s. 20.

Williamova pevná kvakerská morálka a opustí ho poblouznění touto „sektou“, se mladík vrátil zpět do Anglie.⁴⁶ Ať byl plán sira Penna jakkoliv úspěšný či neúspěšný, William se vrátil do Londýna, kde v roce 1665 vypukl mor a scény, které zde viděl, obrátily jeho mysl plně nazpět ke kvakerské víře.⁴⁷ Jeho otec zasáhl podruhé tvrději, když poslal syna do Irska, kde byl donucen sloužit v královské armádě.⁴⁸ Zůstával však stále v kontaktu s dalšími kvakery a pod vlivem kazatele, jenž upoutal jeho pozornost dříve při studiích na Oxfordské univerzitě, se oficiálně přihlásil ke Společnosti přátel a pravidelně se účastnil jejích setkání.⁴⁹

Vzhledem k nezákonnosti tohoto jednání byl zajat a vsazen do vězení, kde se stal literárně činným.⁵⁰ Psal pamflety a apologie, zároveň se v této době začal zabývat myšlenkou na nové kolonie,⁵¹ místa, která by byla východiskem z bigotní společnosti. Přes značné rozdílnosti v náboženské orientaci, zůstal William Penn vždy věrný britské královské koruně stejně jako jeho otec, po jehož smrti v roce 1670 zdědil velké majetky.⁵² Zároveň na něj přešel peněžní závazek vévody z Yorku, bratra anglického krále Karla II., vůči siru Williamu Pennovi, jenž dosáhl výše 16 tisíc liber.⁵³ Tato částka, ač nebyla nikdy splacena, zajistila Williamu Pennovi možnost realizace jeho představ o nábožensky smířlivém a politicky korektním územním celku. Jako protiváhu za nezaplacený dluh dostal darem část území náležícího do vlastnictví vévody z Yorku, jenž trval na pojmenování Pennsylvania.

2.3.1 KVAKEŘI V SEVERNÍ AMERICE

Roku 1682 doplul William Penn do delawarského New Castelu s výsadní listinou, která mu zajišťovala držbu obrovského území. Anglická královská koruna vyrovnala své účty se synem zesnulého důstojníka tím, že mu přenechala část území, které náleželo bratrovi krále, vévodovi z Yorku. Dokumenty, jež zajišťovaly Williamu Pennovi vlastnická práva na rozsáhlé území, zároveň zaručovaly, že byl dluh vůči

⁴⁶ BARKER, J., c. d., s. 20.

⁴⁷ JANNEY, Samuel, M., *The Life of William Penn: With Selections from His Correspondence and Autobiography*, Filadelfie 1852, s. 19, dostupné online z: <<https://archive.org/details/lifeofwilliampen00janney>> [cit. 27. 4. 2016].

⁴⁸ Tamtéž, s. 18.

⁴⁹ BARKER, J., c. d., s. 24.

⁵⁰ JANNEY, S., M., c. d., s. 24.

⁵¹ MORISON, S., E. – COMMAGER, H., S. – LEUCHTENBURG, W., E., c. d., s. 74.

⁵² KENNY, Kevin, *Peaceable Kingdom Lost. The Paxton boys and the Destruction of William Penn's Holy Experiment*, New York 2009, s. 2.

⁵³ MORISON, S., E. – COMMAGER, H., S. – LEUCHTENBURG, W., E., c. d., s. 74.

Pennově rodině vyrovnán.⁵⁴ Je třeba říci, že William Penn nebyl prvním příslušníkem kvakerů, který hledal útočiště na americkém kontinentě. Již v padesátých letech 17. století dorazila do anglických kolonií první vlna kvakerských misionářů. Ve většině těchto kolonií však byla právně zakotvena nezákonnost tohoto vyznání, tudíž se misionáři pohybovali v podobných podmínkách jako na území Anglie (výjimku tvořil Rhode Island)⁵⁵ a stejně jako na britských ostrovech, bojovali za svou víru využitím pasivní rezistence, díky které si ve valné většině vymohli od místních autorit záruky minimální tolerance.⁵⁶ Před příjezdem W. Penna se na území dnešního USA vyskytovala jedna oblast, kterou bylo možno považovat za kvakerskou kolonii. Byla jí takzvaná West New Jersey.⁵⁷

2.3.2 NOVÉ MĚSTO

První pokusy o zaměření města proběhly již v červenci roku 1681, avšak zejména kvůli nevyhovujícím přírodním podmínkám (bažiny, husté lesy) a také již existující komunitě švédských, nizozemských a anglických farmářů, byli zakladatelé donuceni k hledání jiných řešení, jelikož odkup zastavěné půdy od všech místních usedlíků by značně zvýšil finanční nákladnost. Konečné řešení situace spočívalo v kompromisu. Pověřenci odkoupili jen část nezastavěného povodí Delaware a William Penn se po příjezdu rozhodl otočit směr výstavby k řece Schuylkill, čímž zasadil město mezi tok dvou řek.⁵⁸ Zeměpisná poloha Filadelfie měla i svá negativa – až do roku 1725 nestál na břehu delawarského zálivu maják, tudíž bylo třeba velké množství signálních bójí. Největším problémem bylo, že přístav pravidelně zamrzal během chladného zimního počasí.⁵⁹

Z architektonického hlediska byla Filadelfie mnohem otevřenější a vzdušnější než evropská města, jež často vycházela ze středověkého centra, na které se nabalovala stále se rozrůstající zástavba v nepravidelných tvarech a ulicích s nevyhovujícími hygienickými podmínkami. Základní stavební prvek tvořily cihly a kameny, což značně snižovalo riziko požáru a zároveň působilo inovativně, moderně. V evropském kontextu se takto stavělo zejména ve velkých městech, jako byl Londýn, kde docházelo

⁵⁴ JOHNSON, Paul, *Dějiny amerického národa*, New York 1998, s. 59.

⁵⁵ MORISON, S., E. – COMMAGER, H., S. – LEUCHTENBURG, W., E., c. d., s. 73.

⁵⁶ Tamtéž.

⁵⁷ RAKOVÁ, Svatava, *Dobrodruzi, puritáni a Indiáni. Angličané v Novém světě*. Praha 1998, s. 343–344.

⁵⁸ FURNAS, J., C., c. d., s. 80.

⁵⁹ WEIGLEY, R., F.(ed.), c. d., s. 5.

k rozšiřování zástavby po vzoru nového barokního urbanismu.⁶⁰ Snahy o volnost a toleranci v rámci komunity se projevíly při zakládání města.⁶¹ Z velkolepých plánů na výstavbu domů, které měly obklopotvat sady a rozlehlé zahrady, nakonec sešlo vzhledem k omezenosti prostoru, na němž se mělo nové město vystavět. Přesto prvotní Pennova idea města s širokými ulicemi lemovanými alejemi stromů zůstala zachována.⁶²

Z původních pár set obyvatel, kteří byli evidováni ve městě roku 1683, se v roce 1700 počet obyvatel přehoupl přes hranici dvou tisíc.⁶³ Tato čísla se mohou oproti množství obyvatel v evropských městech té doby zdát jako zanedbatelná, ovšem Filadelfie se za necelých dvacet let existence stala jedním z největších měst na území britské Ameriky.⁶⁴ Nově příchozí se neusazovali jen v samotné Filadelfii, různé národnosti a etnika místy tvořily samostatné jednotky, příkladem tohoto jednání je německá osada Germanopolis.⁶⁵

Kolem města se vytvářely další kolonie a rapidně se zvyšovala lidnatost v celé Pensylvánii. Národnostní, třídní či náboženské rozdíly v podstatě utvářely specifický prostor, kde se setkávaly entity stojící na opačných pólech společenského spektra. V prvních dvaceti letech bylo město hojně osidlováno majetnými kvakerskými přistěhovalci z oblasti Bristolu a Londýna, kteří přicestovali na pozvání samotného W. Penna. Migrace neprobíhala jen mezi Evropou a Amerikou, nýbrž mezi příchozími byli zároveň obyvatelé Karibských ostrovů či jiných severovýchodních anglických kolonií.⁶⁶

Filadelfie nebyla jen baštou Společnosti přátel, nýbrž se stala domovem přistěhovalců různých vyznání. Našli bychom zde puritány, presbyteriány, anglikány, baptisty, německé luterány i anglické katolíky a mezi menšinami byli například mennonité, moravští bratři či africká metodistická episkopální církev.⁶⁷ Další výhodou Filadelfie, respektive Pensylvánie obecně bylo, že se na jejím území nacházela velmi

⁶⁰ JOHNSON, P., c. d., s. 59.

⁶¹ BRIDENBAUGH, C., c. d., s. 15.

⁶² JOHNSON, P., c. d., s. 59.

⁶³ ALEXANDER, John, K., „*The Philadelphia Numbers Game*“: *An Analysis of Philadelphia's Eighteen-Century Population*, in: *The Pennsylvania Magazine of History and Biography*, Vol. 98, No. 3, 1974, s. 323–324.

⁶⁴ WEIGLEY, R., F.(ed.), c. d., s. 11.

⁶⁵ JOHNSON, P., c. d., s. 59.

⁶⁶ Tamtéž, s. 60.

⁶⁷ AHLSTROM, S., E., c. d., s. 212.

úrodná půda. Rozšiřoval se zde zejména fenomén svobodného sedláka, farmáře, jenž nebyl závislý na feudální šlechtě, pracoval sám pro sebe a pro svou rodinu, díky dobrým přírodním podmínkám mohl vyprodukovat více, než potřeboval pro vlastní obživu. Přebytky poté tvořily vývozní artikl, ať se jednalo o ovoce, dobytek či obilí.⁶⁸

Tyto aspekty mohly mít dopad i na rozvoj obchodu. Snahy využít nashromážděný kapitál vedly ke snaze vyvážet a rozšiřovat obchodní síť. Během devadesátých let 17. století se přístav stal centrem Pensylvánie, West New Jersey a dalších osad při povodí Delaware. Ostatní přístavy v této oblasti se musely smířit s tím, že nadále budou hrát roli satelitu stále rostoucí Filadelfie.⁶⁹

⁶⁸ JOHNSON, P., c. d., s. 60.

⁶⁹ WEIGLEY, R., F.(ed.), c. d., s. 18.

3. FILADELFIE V DĚJINÁCH 18. STOLETÍ

V prvních letech války za nezávislost překročila Filadelfie počtem obyvatel třicetitisícovou hranici.⁷⁰ Začátek zlaté éry Filadelfie se ovšem datuje zhruba čtyřicet let od jejího založení. Ve dvacátých letech 18. století začíná hospodářský, demografický a kulturní rozmach, který se táhne až do války za nezávislost.⁷¹ Předcházela mu však těžká doba, kterou zapříčinilo úmrtí posledního španělského Habsburka Karla II. Evropa se ocitla ve válce, boje, zapříčiněné neshodami o nástupnictví a snahou evropských mocností získat co nejvíce ze španělských držav, se přenesly i na americký kontinent.⁷²

3.1 PRVNÍ DVACETILETÍ A HOSPODÁŘSKÁ KRIZE

Na počátku 18. století zasáhla kolonie v Severní Americe válka o španělské dědictví. Přestože boje téměř nezasáhly území Pensylvánie, pocítila tato oblast velké ztráty. V případě Filadelfie šlo především o propad ekonomiky, způsobený značnými problémy s vývozem exportního zboží (zejména tabáku) do Evropy, a také několika lety neúrody.⁷³

Utrechtským mírem z roku 1713 a následně mírem z Rastattu roku 1714 skončila válka o španělské dědictví. Klid zbraní zároveň přinesl restart hospodářství a exportu. Asiento⁷⁴ zaručovalo nový přísun zisku pro britskou královskou pokladu, z tohoto monopolu hojně těžily také severoamerické přístavy.⁷⁵ Počátkem dvacátých let 18. století postihl celé britské impérium ekonomický kolaps, zapříčiněný prasknutím takzvané Jihomořské bubliny (*South Sea Bubble*)⁷⁶ roku 1720, která připravila tisíce lidí o celoživotní úspory.⁷⁷ Do čela rozpadnuvší se britské vlády se postavil Robert

⁷⁰ NASH, Gary, B., *Early American Studies: First City: Philadelphia and the Forging of Historical Memory*, Filadelfie 2011, s. 45.

⁷¹ WEIGLEY, R., F.(ed.), c. d., s. 37.

⁷² K válce o španělské dědictví více viz KODETOVÁ, Petra, *Španělské dědictví – klíčový problém evropské politiky druhé poloviny 17. století*, in: *Historický obzor*, roč. 22, č. 5–6, 2011.

⁷³ CRAVEN, Wesley, F., *The Colonies in Transition, 1660–1713*, New York 1968, s. 307.

⁷⁴ Asiento – povolení španělské vlády pro ostatní země, aby dováželi otroky do španělských kolonií mezi roky 1543 – 1834. V tom případě se jedná o kontrakt z roku 1713 mezi Španělskem a Velkou Británií týkající se výsadního práva pro Brity dovážet africké otroky do španělských kolonií v Americe.

⁷⁵ WEIGLEY, R., F.(ed.), c. d, s. 36.

⁷⁶ Jihomořská bublina – spekulativní finanční bublina, která zapříčinila ekonomickou krizi v roce 1720. Je spojená s aktivitou takzvané *South Sea Company*, jež obdržela roku 1713 právo Asiento od britské vlády za převedení válečného státního dluhu na společnost po válce o španělské dědictví.

⁷⁷ KOVÁŘ, Martin, *Velká Británie v éře Roberta Walpola, K vývoji Britského státu a britské společnosti v první polovině 18. století*, Praha 2004, s. 33.

Walpole,⁷⁸ jenž předložil dolní sněmovně plán řešení krize v prosinci 1720.⁷⁹ Zároveň se pokoušel o reformy daní a zefektivnění jejich výběru, zejména upřednostňoval výraznější zdanění luxusních výrobků před zbožím denní spotřeby. Ustanovil pevné ceny importovaného zboží a prosazoval myšlenku, že by kolonie neměly sloužit pouze jako manufaktury na výrobu komodit pro anglický trh, ale že by měly být i součástí trhu, sloužit jako odbytíště pro zboží anglické.⁸⁰

3.2 VÝVOJ PRÁVA V PENSYLVÁNII

Příčinou a zároveň i důsledkem obnovy místní společnosti po hospodářské krizi se ve dvacátých letech 18. století stal rapidní nárůst počtu obyvatel Filadelfie.⁸¹ Základním předpokladem k navýšení populace byla přeměna lesů v okolí města na plochy hospodářsky a zemědělsky využitelné.⁸² Tyto proměny zapříčinily zrod nových příležitostí pro řemeslníky a živnostníky, kteří se do této oblasti začali stahovat s celými rodinami. Podstatnou část přistěhovalců tvořili imigranti ze střední Evropy, zejména Němci⁸³ a od třicátých let 18. století také emigranti ze Severního Irska, kteří odcházeli do nového prostředí hnáni dopady restriktivní obchodní politiky Anglie.⁸⁴

Velký nárůst počtu obyvatel byl jeden z hlavních předpokladů, na kterém bylo město vystavěno. To se promítlo hned při zrodu místní legislativy. Když v roce 1682 vydával William Penn návrh na První uspořádání vlády (*The First Frame of Government of Pennsylvania*), byla v tomto dokumentu zahrnuta ustanovení, jež se týkala obsazení generálního shromáždění. Ve článku XVI. se píše: „[...] počet zástupců svobodných mužů se může zvýšit, pokud dojde k navýšení počtu obyvatel v zemi, avšak nesmí překročit hranici pětiset.”⁸⁵

⁷⁸ „[...] je tak v letech 1721–1742 považován za prvního skutečného britského ministerského předsedu (Prime Minister), jenž se navíc opíral i o většinu v dolní sněmovně parlamentu. Dokonce se také jako první přestěhoval do domu v ulici Downing street č. 10.“ Citováno z: KUKLÍK, Jan – SELTENREICH, Radim, *Dějiny anglo-amerického práva*, Praha 2007, s. 131.

⁷⁹ „Nahromaděné zásoby South Sea Company [...] měly být přerozděleny mezi poškozené jako částečná kompenzace ztrát. South Sea Company měla přijít o polovinu základního kapitálu. Anglická banka a Východoindická společnost měly částečně převzít její závazky.“ Citováno z: KOVÁŘ, M., c. d., s. 34.

⁸⁰ DIETERLE, David, A., *Economic thinkers: A Biographical Encyclopedia*, Santa Barbara 2013, s. 470.

⁸¹ WEIGLEY, R., F.(ed.), c. d., s. 37.

⁸² Tamtéž.

⁸³ Začátky proudění německých přistěhovalců sahají již do devadesátých let 17. století. Tamtéž.

⁸⁴ Tamtéž.

⁸⁵ Frame of the Government of Pennsylvania, 5. května 1682, dostupné z: <http://avalon.law.yale.edu/17th_century/pa04.asp> [cit. 16. 2. 2016].

V témže roce byl v Anglii za přítomnosti Williama Penna schválen soubor práv pro všechny svobodné muže Pensylvánie. Mimo jiné se v něm definuje právě samotná podstata svobodného občana kolonie. Například ten, kdo si zakoupil či zdědil pozemek o velikosti sto akrů, ten, kdo zaplatil poplatek za průjezd kolonií a pořídil si pozemek téže velikosti jako v případě dědictví, přičemž za jeden akr zaplatil jednu penci, a deset akrů z tohoto území zúrodnil, a každý obyvatel a rezident, jenž řádně platí poplatky a daně vládě a je svým povoláním či zaměstnáním svobodný, je považován za svobodného muže a může volit nebo být volen do místní Rady či Generálního shromáždění.⁸⁶

Přestože návrh na První uspořádání vlády nebyl ve své původní podobě schválen (byl přehlasován nekvakerskou skupinou obyvatelstva a během následujících let modifikován), lze ho označit jako jeden z dokumentů, který významně ovlivnil vývoj americké ústavnosti po roce 1776.⁸⁷ Hovoříme o aplikaci principu lidové suverenity, patrný je zde i širší okruh voličů. Pouze vlastník (Pensylvánie měla status vlastnické kolonie)⁸⁸ měl mít právo veta proti rozhodnutí Generálního shromáždění.⁸⁹

Od vydání návrhu na První uspořádání vlády vyšlo během dalších dvaceti let hned několik nových verzí. Posledním platným dokumentem až do roku 1776 byla Pensylvánská listina svobod (*Pennsylvania Charter of Liberties*),⁹⁰ jež byla schválena roku 1701. V tomto dokumentu, oproti návrhu na První uspořádání vlády, neexistuje vlastníkově legislativní právo veta, zároveň se přechází od bikamerálního k jednokomorovému systému zastupitelského sboru, ruší se tedy oddělení horní a dolní komory zákonodárného sboru.⁹¹ Tento systém se projevil právě v textu sloužícím jako první ústava Spojených států amerických, zvaném Články Konfederace⁹² (ratifikovány 1781), kde se o kongresu uvažuje jako o jednokomorovém zákonodárném shromáždění. Tento systém byl změněn Ústavou z roku 1787 (ratifikována jedenácti státy roku 1788),

⁸⁶ Frame of the Government of Pennsylvania, 5. května 1682, dostupné z: <http://avalon.law.yale.edu/17th_century/pa04.asp> [cit. 16. 2. 2016].

⁸⁷ KUKLÍK, J. – SELTENREICH, R., c. d., s. 368.

⁸⁸ JOHNSON, P., c. d., s. 59.

⁸⁹ KUKLÍK, J. – SELTENREICH, R., c. d., s. 368.

⁹⁰ Charter of Privileges Granted by William Penn, esq. to the Inhabitants of Pennsylvania and Territories, 28. října 1701, dostupné z:

<http://avalon.law.yale.edu/18th_century/pa07.asp> [cit. 16. 2. 2016].

⁹¹ KUKLÍK, J. – SELTENREICH, R., c. d., s. 368.

⁹² Articles of Confederation, 1. března 1781, dostupné z:

<http://avalon.law.yale.edu/18th_century/artconf.asp#art2> [cit. 16. 2. 2016].

kde se v článku I., oddílu I. uvádí: „Veškerá zákonodárná moc uvedená v ústavě náleží kongresu Spojených států, který se skládá ze Senátu a Sněmovny reprezentantů.”⁹³ Prvkem, který zůstal zachován v dokumentech definujících místní politický systém od roku 1682 do roku 1776 a jenž se vyskytuje i dnes v ústavě Spojených států, je požadavek náboženské svobody.⁹⁴

3.3 SEDMILETÁ VÁLKA – KONEC KVAKERSKÉ PŘEVAHY?

Jestliže migranti překročili hranice Pensylvánie, další postup při dosažení práv svobodného muže nevyžadoval přílišné vynaložení sil. Z práv⁹⁵ přisouzeným této kolonii v roce 1682 anglickou vládou vyplývá, že šlo především o finanční otázku. Možnost zastoupení v místním parlamentu se tedy odvíjela od schopnosti jednotlivce zaplatit vládou stanovené taxy, jinak řečeno „kdo řádně platil, měl právo na zastoupení”.

Pokud vycházíme z tohoto faktu, je nutné si uvědomit, že i za tímto účelem přicházeli do nově vzniklého celku imigranti, kteří se nebáli riskovat, usadit se na novém území a investovat do půdy často většinu svých prostředků. Sám William Penn vložil do naplnění svého amerického snu více než 12 tisíc liber (v dnešní hodnotě okolo 2,5 milionů liber),⁹⁶ ale nikterak se netajil tím, že by nepředpokládal za své útrapy kompenzaci.⁹⁷ V první řadě šlo o kompenzaci z právního hlediska. Dle návrhu na První uspořádání vlády měl mít William Penn jediný, jakožto vlastník kolonie, právo veta jako prostředek proti rozhodnutí Generálního shromáždění svobodných mužů. Z finančního hlediska měl samozřejmě také zájem na tom, aby se kolonie, zejména Filadelfie jako přístav a obchodní centrum, rozrůstala a prosperovala. Nicméně, pokud si chtěl udržet své postavení a možnost prosazovat své zájmy, bylo třeba, aby společnost tvořili z větší části jeho příznivci či souvěrci. To se z počátku dařilo, zejména první vlny filadelfských přistěhovalců byly složeny téměř výlučně z Angličanů náležících ke Společnosti přátel.⁹⁸ Ovšem paradoxně díky všeobecně známému pacifismu

⁹³ KUKLÍK, J. – SELTENREICH, R., c. d., s. 368.

⁹⁴ Tamtéž.

⁹⁵ Frame of the Government of Pennsylvania, 5. května 1682, dostupné z: <http://avalon.law.yale.edu/17th_century/pa04.asp> [cit. 16. 2. 2016].

⁹⁶ NASH, G., B., Early..., s. 22.

⁹⁷ Tamtéž.

⁹⁸ JOHNSON, P., c. d., s. 59.

a politické a náboženské toleranci se během pár let od založení utvořila ve městě natolik heterogenní skupina, kterou nebyl William Penn zcela schopný ovládnout.⁹⁹

Od čtyřicátých let 18. století byli největšími konkurenty kvakerů ve městě presbyteriáni, to především kvůli skotsko-irské imigraci.¹⁰⁰ Konec kvakerské éry ve Filadelfii spojuje Gary B. Nash ve své knize *Early American Studies: First City: Philadelphia and the Forging of Historical Memory* s koncem sedmileté války.¹⁰¹ Kvakerská vláda, kladoucí stále důraz na mírovou politiku a dobré vztahy s původním indiánským obyvatelstvem, se od počátku konfliktu odmítala do války zapojit, přestože byla pravidelně urgována okolními provinciemi.¹⁰² Změny nastaly po opakovaných nájezdech indiánů, spojených s francouzskými vojsky, na osady při hranicích Virginie a Pensylvánie, které způsobily značně napjatou atmosféru ve Filadelfském sněmu. Během zasedání docházelo ke střetu radikalizující se strany obyvatelstva a zástupci Společnosti přátel. Kvakeři byli nuceni ustoupit tlaku opozice, provinční parlament odhlasoval zákon, který umožňoval vytvoření milicí.¹⁰³

S koncem války zároveň přibývaly tendence novousedlíků k odplatě za útoky vedené indiánským obyvatelstvem. Nejznámější byl masakr způsobený farmáři z Paxton Creek (zvaní *Paxton Boys*),¹⁰⁴ kteří vyvraždili původní přátelskou osadu indiánů.¹⁰⁵ Konec kvakerské utopie přicházel paralelně s radikalizací místní společnosti. S tímto fenoménem zároveň souvisely snahy bránit vlastní území a obyvatelstvo, přičemž se provincie neváhaly spojit jak za účelem defenzivy, tak společného útoku.

V zápětí po uzavření míru roku 1763 došlo ze strany britské koruny ke snahám zabránit posunu koloniálních hranic směrem na západ,¹⁰⁶ tím by v podstatě připravila americké osady o nejvíce ceněné zisky plynoucí z válečného vítězství. V těchto bouřlivých časech již nemohla Velká Británie bránit společné nevoli severoamerických kolonií. To, co začalo jako válka proti Francii, odstartovalo cestu za suverenitou a nezávislostí.

⁹⁹ To se projevilo například i při schvalování prvního návrhu na uspořádání vlády, který neprošel schvalovacím řízením, a také při schvalování Pensylvánské listiny svobod, kdy sjednocená opozice odmítla právo vlastníka na veto.

¹⁰⁰ WEIGLEY, R., F.(ed.), c. d., s. 43.

¹⁰¹ NASH, G., B., *Early...*, s. 33.

¹⁰² OPATRŇÝ, J., *Válka Mohykánů...*, s. 48.

¹⁰³ Tamtéž, s. 165.

¹⁰⁴ K radikalizaci společnosti na konci Sedmileté války více viz KENNY, K., c. d.

¹⁰⁵ NASH, G., B., *Early...*, s. 32.

¹⁰⁶ OPATRŇÝ, J., *Válka Mohykánů...*, s. 357.

4. OBCHOD, KULTURA A VEŘEJNOST

„Na většině dveří domů v Ořečové ulici, mezi První a Druhou ulicí byly přibity cedule „K pronájmu“; stejně tak tomu bylo v ulici Kaštanové a mnoha dalších; to mě přimělo se domnívat, že obyvatelé jeden po druhém opouštějí toto město.“¹⁰⁷

Benjamin Franklin v roce 1723 dorazil do města, které se pomalu vzpamatovávalo z finanční a hospodářské krize.¹⁰⁸ Během několika následujících let nastal rychlý restart ekonomiky, zapříčiněný zejména obrovským nárůstem počtu obyvatel a Walpolovou finanční politikou, díky níž nastaly pro Velkou Británii a její kolonie léta prosperity.¹⁰⁹ Jen mezi lety 1720–1750 se do Pensylvánie přistěhovalo na půl milionu imigrantů ze severního Irska a Skotska.¹¹⁰ Tyto vlny nezasáhly jen oblast kolem řeky Delaware, fenomén levné půdy lákal do Severní Ameriky už v 17. století, a zejména po roce 1700 začala imigrace nabírat na síle, typický byl neustálý postup do vnitrozemí. Hon za volnou půdou trval až do devadesátých let 19. století, kdy se rozplynula hranice, za kterou bylo možno nalézt stále neosídlená území.¹¹¹ Velké množství přistěhovalců ovšem nepřinášelo jen samá pozitiva. Z hlediska legislativy vytvářely v Pensylvánii tyto masy četné problémy. I přes velké množství volné půdy, byl nápor nových osadníků tak velký, že někteří z nově příchozích nehdli čekat na administrativní řízení a zeměměřické zápisy a zabírali si půdu bez jakéhokoliv povolení.¹¹²

Pro Filadelfii ale toto období znamenalo počátky zlaté éry. Obchodníci s libostí sledovali, jak se s nárůstem počtu osadníků také stále zvyšuje zemědělská produkce. Jako přístav a obchodní centrum kolonie měla zájem především o exportní zboží. Obilí, mouka a chléb se staly základními vývozními artikly zemědělské produkce.¹¹³ Větší množství exportního zboží také implikovalo růst interkontinentálního obchodu, především po ose Severní Amerika – Britské ostrovy. Zisky z obchodu s Velkou

¹⁰⁷ Citováno z: LABAREE, Leonard, W.(ed.), *The Autobiography of Benjamin Franklin*, New Haven 2003, s. 124.

¹⁰⁸ WEIGLEY, R., F.(ed.), c. d., s. 36.

¹⁰⁹ K úloze Walpola v britské politice a hospodářství více viz KOVÁŘ, M., c. d.

¹¹⁰ JOHNSON, P., c. d., s. 74.

¹¹¹ Tamtéž.

¹¹² Tamtéž, s. 75.

¹¹³ WEIGLEY, R., F.(ed.), c. d., s. 37–38.

Británií se zvýšily vzhledem k dvacátým letům o 150 %.¹¹⁴ Oproti tomu však nebyly neobvyklé zákazy vývozu určitého druhu zboží nebo jeho omezení.¹¹⁵ Kolonisté tedy začali vyvíjet snahy o posílení dalších trhů. Jedním z hlavních cílů obchodní politiky Filadelfie bylo Irsko. Neúrody a hladomor, které zároveň zapříčinily masovou emigraci, způsobily nutnost dovozu zboží denní potřeby, poptávka po chlebu neustále rostla.¹¹⁶ Dalším územím, kam často mířily lodě z Filadelfie, byla jižní Evropa. Kvůli nedostatku obilí ze severní Afriky a Středomoří a obtížím dovozu ze severní Evropy hledaly státy Iberského poloostrova nové zdroje. Filadelfské lodě, které měly díky dobrým vazbám na místní sklady (oproti jiným velkým severoamerickým přístavům – New York či Boston)¹¹⁷ unikátní možnost do této oblasti dovážet pšenici, kukuřici a mouku, zároveň neriskovaly rozpor s Navigačními akty¹¹⁸ (tyto produkty – takzvané „nepočitatelné“ – tvořily výjimku, a proto se mohly dovážet bez účasti anglické posádky).¹¹⁹

Z Evropy musely být do Ameriky dováženy produkty skrze Anglii, až na pár výjimek. Jednou z nich bylo víno z Portugalských ostrovů. Tento artikl brzy zaplavil filadelfský trh a naplnil sklepy mnoha městských domů. Pensylvánské vládě se také povedlo prosadit zákon, který povoloval přímý dovoz soli ze Španělska a Portugalska do kolonie.¹²⁰ Nadále ovšem nejvíce obchodních transakcí probíhalo mezi Filadelfií a Východoindickou obchodní společností, od poloviny 18. století opět výrazně narostl obchod s Velkou Británií, která zároveň posílila vazbu na jihoevropské státy.¹²¹

S nárůstem exportu také souvisel rozvoj lodního průmyslu. Přestože místní obchodníci přetrvávali v závislosti na lodích, které byly z větší části ve vlastnictví Britů,

¹¹⁴ LYDON, James, G., *Philadelphia's Commercial Expansion, 1720–1739*, in: *The Pennsylvania Magazine of History and Biography*, Vol. 91, No. 4, 1967, s. 404.

¹¹⁵ „Zákon z roku 1699 koloniím zakazoval posílat přes moře vlnu, vlněnou přízi či plátno. Jiný zákon z roku 1732 zakazoval vývoz klobouků.“ Citováno z: JOHNSON, P., c. d., s. 74.

¹¹⁶ WEIGLEY, R., F.(ed.), c. d., s. 38.

¹¹⁷ EGNAL, Marc, *New World Economies: The Growth of the Thirteen Colonies and Early Canada*, New York 1998, s. 49.

¹¹⁸ Navigační akta – série zákonů, jež omezovaly využití zahraničních lodí při obchodu s Velkou Británií. První zákon z roku 1651 přikazoval dovážet zboží z kolonií pouze na lodích, na kterých byla přítomna anglická posádka. Tyto zákony byly silně ovlivněny politikou merkantilismu, zamezovaly přímému obchodu kolonií a jiných námořních velmocí, zejména Nizozemí. Zrušeny byly až bezmála o dvě století později.

¹¹⁹ WEIGLEY, R., F.(ed.), c. d., s. 38.

¹²⁰ Tamtéž.

¹²¹ LYDON, J., G., c. d., s. 404.

výroba plavidel neustále narůstala.¹²² Velký boom lodního průmyslu byl během 18. století typický zejména pro novoanglické přístavy. Díky levnému a dostupnému dřevu vyráběly plavidla o polovinu levněji než evropské loděnice.¹²³ Během války o Jenkinsovo ucho¹²⁴ se pozastavila obchodní expanze. Na konci čtyřicátých let opět obchodní aktivity Filadelfie narůstaly, nedlouho poté město předčilo hlavní obchodní centrum Severní Ameriky – Boston.

4.1 OCHRANA SPOLEČNOSTI

V polovině 18. století dosahovala Filadelfie svou velikostí na druhou pozici mezi městy britského impéria.¹²⁵ Nebylo to zdaleka jen město obchodníků či řemeslníků. Během první poloviny 18. století se zde čím dál více objevoval zájem obyvatel o veřejnou činnost, stavbu veřejných budov, vznik organizací či snahu o zlepšení městského prostředí. Mnohé inovace byly spojeny se jménem mladého tiskaře, který dorazil lodí do Filadelfie v říjnu 1723.¹²⁶ Benjamin Franklin významně utvářel podobu místní společnosti hned od prvních let svého pobytu ve městě. Jedním ze základních předpokladů vlivu na obyvatele bylo založení novin *Pennsylvania Gazette*¹²⁷ roku 1729,¹²⁸ které si nejen díky modernímu vzhledu a kvalitnějšímu tisku získávaly každým dnem nové předplatitele.¹²⁹ Nebyly ovšem prvními novinami, jež existovaly na půdě Filadelfie. První novinový výtisk vznikl v dílně Andrew Bradforda poprvé v roce 1719¹³⁰ s názvem *American Weekly Mercury*.¹³¹

Filadelfie také trpěla, podobně jako další severoamerická i evropská města, špatnou hygienickou situací a znečištěním ulic a veřejných prostranství. Vyhazování odpadu z domu na ulici nebylo nikterak výjimečné, stejně tak jako výskyt dobytka

¹²² Oproti roku 1723 se v roce 1726 výroba dvojnásobila. LYDON, J., G., c. d., s. 405.

¹²³ JOHNSON, P., c. d., s. 79.

¹²⁴ Válka o Jenkinsovo ucho – ozbrojený konflikt vedený Velkou Británií proti Španělsku v letech 1739–1742 (v tento rok skončila většina válečných operací, mírová smlouva byla podepsána až v roce 1748). Záminkou byl incident, z roku 1731, v němž španělská hlídka odřízla ucho britského námořního kapitána Roberta Jenkinse.

¹²⁵ JOHNSON, P., c. d., s. 82.

¹²⁶ LABAREE, L., W.(ed.), c. d., s. 75.

¹²⁷ Noviny byly založeny již roku 1728 Samuelem Keimerem pod názvem *The Universal Instructor in all Arts and Sciences: and Pennsylvania Gazette*. O rok později je Benjamin Franklin odkoupil společně s přítelem Hugh Meredithem a název zkrátili jen na *Pennsylvania Gazette*.

¹²⁸ FRANKLIN, B., c. d., s. 105.

¹²⁹ Tamtéž.

¹³⁰ NASH, Gary, B., *The Urban Crucible: The Northern Seaports and the Origins of the American Revolution*, Cambridge 1979, s. 7.

¹³¹ WEIGLEY, R., F.(ed.), c. d., s. 65.

a jiných domácích zvířat v okolí domů. Vedle množství kostelů různých církví, které se díky velkému náboženskému roztržitému vyskytovaly téměř na každém rohu, se zde během první poloviny 18. století objevovalo stále více putyk a krčem pro rozličné společenské třídy, a zároveň stále přibývalo podniků s více než pochybnou pověstí.¹³² Jejich výskyt souvisel se stále se rozšiřující prostitucí, na kterou upozorňoval ve svých dopisech již Willam Penn koncem 17. století.¹³³ Velkou nevoli veřejnosti způsobil roku 1717 zákon o převozu (*Transportation Act*) vydaný britskou vládou, jenž ustanovil možnost dovozu osob odsouzených za méně závažné trestné činy (například loupeže, krádeže, pašeráctví vlny) do severoamerických kolonií.¹³⁴ Většina z nich se vylodila právě ve Filadelfii a dále byli deportováni na těžké a náročné práce do okolních kolonií. Tito muži sice představovali levnou pracovní sílu, zejména pro menší plantážníky, ale zároveň se ukázali být často problémoví, mnoho z nich propadalo alkoholismu, neobvyklé se nejevily ani sebevražedné tendence.¹³⁵ Stížnosti na adresu britské vlády kvůli nárůstu zločinnosti a úpadku místních mravů byly téměř na denním pořádku.

Zvyšující si se počet obyvatel měl za následek negativní dopady a rostoucí kriminalitu, například zapříčinil větší výskyt méně závažných protiprávních činů, zejména kapsářství. Již od roku 1683 bylo ve městě malé jednoduché vězení, to se přestěhovalo v roce 1687 do většího objektu postaveného na rohu Druhé a Hlavní ulice.¹³⁶ V roce 1722 bylo dokončeno vězení¹³⁷ s oddělenými budovami pro dlužníky a kriminálníky, vysokou ochrannou zdí, jež v oné době patřilo mezi nejkvalitnější zařízení tohoto typu mezi severoamerickými koloniemi.¹³⁸

Bezpečnost ulic mělo zároveň obstarat zavedení strážů (*constables*), zpočátku pěti mužů, kteří byli pověřeni hlídat veřejná prostranství ve dne i v noci. Jejich funkce byla bezplatná, tudíž kompenzaci tvořily například poplatky a pokuty za přestupky obyvatel, což jim jen stěží získávalo sympatie místních.¹³⁹ Benjamin Franklin se také zabýval otázkou městské stráže, zejména se zasazoval o její zefektivnění. V návrhu na změny v rámci vykonávání funkce zazněla zejména transformace víceméně

¹³² WEIGLEY, R., F.(ed.), c. d., s. 57.

¹³³ BRIDENBAUGH, C., c. d., s. 226.

¹³⁴ JOHNSON, P., c. d., s. 81.

¹³⁵ Tamtéž.

¹³⁶ WEIGLEY, R., F.(ed.), c. d., s. 60.

¹³⁷ BRIDENBAUGH, C., c. d., s. 384.

¹³⁸ WEIGLEY, R., F.(ed.), c. d., s. 60.

¹³⁹ Tamtéž, s. 59.

dobrovolných strážů na stálé zaměstnance placené obyvateli ze speciální daně, která se odměřovala procentuálně z jejich majetku.¹⁴⁰

Zájem představitelů města o kolektivní bezpečí souvisel také se snahami informovat veřejnost o nebezpečí požáru a vytvořit hasičskou organizaci. Vzhledem k cihlovým základům, na kterých byla postavena většina domů ve městě, se riziko požáru značně snižovalo, avšak po neštěstí z roku 1730, při němž lehlo popelem hned několik budov, byla v následujících letech ustanovena společnost spojená opět s jménem Benjamina Franklina – Hasičská společnost (*Union Fire Company*).¹⁴¹ Organizace se inspirovala hasičským sborem z Bostonu (založený 1717),¹⁴² členové byli zavázáni si navzájem opatřovat vybavení potřebné při likvidaci požáru.¹⁴³

4.2 MĚSTSKÁ ELITA

Se stále rostoucím počtem obyvatel zároveň souvisela proměna společenských tříd. Každým dnem se prohlubovaly rozdíly mezi formující se vyšší třídou (obchodníci, velcí řemeslníci) a manuálně pracujícími,¹⁴⁴ kteří měli velmi často blízko k chudobě.¹⁴⁵ Majetné rodiny často dávaly velký důraz na reprezentativní zázemí, také díky tomu se město v druhé polovině 18. století stalo největším distributorem nábytku v Severní Americe.¹⁴⁶ Kvůli velkým společenským rozdílům, je pro historiky dodnes složité získávat informace o dobové nižší třídě, údaje je možné dohledat zejména v platebních či nemocničních záznamech, daních nebo novinových článcích (například články o útěku otroků či sloužících),¹⁴⁷ avšak jejich účast ve veřejném dění byla spíše výjimečná. Oproti tomu majetní občané byli často aktivní v politické sféře, zastávali posty vysokých úředníků, prezentovali se jako vyznavači filantropie.¹⁴⁸

Prosperita kolonie se promítala do životního postoje jejich obyvatel. Stále se formující střední a vyšší třída kladla nároky nejen na odpovídající vybavení domácností a na reprezentativní oděv, zároveň bylo zapotřebí míst, kde by se mohli muži setkávat

¹⁴⁰ FRANKLIN, B., c. d., s. 154.

¹⁴¹ BRIDENBAUGH, C., c. d., s. 369.

¹⁴² Tamtéž, s. 212.

¹⁴³ LABAREE, L., W.(ed.), c. d., s. 174.

¹⁴⁴ NASH, G., B., *Early...*, s. 63.

¹⁴⁵ Tamtéž, s. 61.

¹⁴⁶ Tamtéž, s. 60.

¹⁴⁷ Tamtéž, s. 63.

¹⁴⁸ Tamtéž, s. 71.

jak za účelem obchodních jednání, tak za vyplněním volného času. Zakládaly se budovy po vzoru *The London Coffee House*, jenž byl postaven už roku 1702,¹⁴⁹ a představoval místo, kde se pravidelně setkávali obchodníci prodiskutovat pracovní záležitosti i společenské novinky. Ve městě vznikala i další centra zábavy. Oblíbený byl bowling či biliard, od konce dvacátých let 18. století zde stála taneční škola, ničím neobvyklým nebylo ani pořádání zápasu psů či závodů koní.¹⁵⁰ Nově se zde rodily organizované pánské kluby – zejména rybářské. V roce 1732 byla v sousedství města založena kolonie Schuylkill (*The Colony of Schuylkill*)¹⁵¹, se kterou je spojen nejstarší společenský klub na území dnešních Spojených států amerických.¹⁵²

Jednou z mála myšlenek na výstavbu veřejné instituce, jež nevznikla v hlavě Benjamina Franklina, přestože byl považován za jejího původce,¹⁵³ byl návrh na výstavbu nemocnice na přijímání a léčení chudých nemocných (dnes *Pennsylvania Hospital*), jejíž výstavba začala roku 1755.¹⁵⁴ Franklin se však netajil svou zásluhou na zřízení tohoto ústavu. Díky jeho snaze a propagaci, se podařilo vybrat za pomoci dobrovolných příspěvků a veřejných darů sněmu dostatek peněz na vznik nemocnice.¹⁵⁵ Vlivy tohoto muže mnoha povolání a zájmů prostupovaly město především od poloviny 18. století. Jeho cesta vedla od tiskařiny a vydavatelství, přes experimenty a vynálezy rodícího se osvícenského intelektuála k roli diplomata a politika. Jeho jméno je symbolicky spojeno právě s Filadelfií. Zdá se, že jeho největším životním dílem byla participace na Deklaraci nezávislosti Spojených států. Ovšem z jeho iniciativy vznikalo nepřehledné množství projektů, jež měly sloužit zejména vyšší životní úrovni obyvatel, jejich bezpečnosti a vzdělanosti. Vtiskl městu jeho tvář, kterou známe dodnes. Filadelfie jako revoluční město a hostitel kontinentálních kongresů.

¹⁴⁹ WEIGLEY, R., F.(ed.), c. d., s. 57.

¹⁵⁰ Tamtéž, s. 54.

¹⁵¹ MILNOR, William, *An authentic Historical Memoir of the Schuylkill Fishing Company of the State in Schuylkill: from its Establishment on that Romantic Stream, near Philadelphia, in the year 1732, to the present*, Filadelfie 1830, s. 3.

¹⁵² Tamtéž.

¹⁵³ Franklin vzniklou situaci komentuje takto: „Roku 1751 pojal Dr. Thomas Bond, zvlášť důvěrný přítel můj, myšlenku zřídit ve Filadelfii nemocnici pro přijímání a léčení chudých nemocných z provincie i cizích (myšlenka to velmi lidumilná, za jejího původce jsem byl považován já, však byla původně jeho).“ Citováno z: FRANKLIN, B., c. d., s. 175.

¹⁵⁴ KRUMBHAAR, Edward, B., *The Pennsylvania Hospital*, in: *Transactions of the American Philosophical Society*, Vol. 43, No. 1, 1953, s. 240.

¹⁵⁵ FRANKLIN, B., c. d., s. 175–176.

5. FILADELFIE BENJAMINA FRANKLINA – OD TISKU K REVOLUCI

Jedna z nejnámějších postav amerických dějin, která má asi nejpevnější pouto s Filadelfií je Benjamin Franklin. Tento vědecký a politický všeměl sehrál nesmazatelnou roli v dějinách Spojených států. Díky rozsáhlé autobiografii zanechal budoucím generacím svědectví o bouřlivém 18. století a o svém vlastním životě. Edmund S. Morgan napsal ve své knize *Benjamin Franklin*, v níž se zaměřuje především na jeho vliv na veřejnost a politickou a vědeckou činnost, že: „[...] zasvětil většinu svého života službě veřejnosti.”¹⁵⁶ Byl bezpochyby schopný organizátor, vážený občan, kterému lidé naslouchali. Díky *Pennsylvania Gazette*,¹⁵⁷ jež sám vlastnil, mohl sdílet své názory a názory s veřejností, propagovat vznikající projekty a získávat přispěvatele na výstavbu a chod institucí, jejichž založení sám inicioval nebo se na něm podílel. Nastartoval ve městě tiskařskou a novinářskou dráhu, jež byla inspirací pro mnoho dalších.

Filadelfie se stala hned po Londýnu centrem tisku a prodeje knih v britském impériu a v tomto ohledu předčila konkurenční Boston – hlavní město novinařiny.¹⁵⁸ Ve své autobiografii se zmiňuje o době, kdy se usazoval ve Filadelfii, o špatné kvalitě tisku, dostupnosti knih i ochotných čtenářů, kteří by byli ochotni podporovat chod veřejné knihovny a nákup knih.¹⁵⁹ Franklin přispěl společnosti hned několika návrhy na vznik vzdělávacích institucí, jež by byly přístupné širší veřejnosti. Ve městě existovaly školy pro děti a mladistvé, mnoho z nich ovšem spadalo pod konkrétní církve (*Friend's Public School* založena 1689).¹⁶⁰ Založení veřejné knihovny byl jeden z prvních projektů Benjamina Franklina. Následovala řada dalších, jež postavila základ dodnes známých a špičkových akademických a vzdělávacích institucí – dnešní Pensylvánské univerzity a Americké filozofické společnosti.

Jako politik a diplomat již mnoho let před válkou za nezávislost konstruoval plány na spojení kolonií pod jednu vládu zejména za účelem obrany území.¹⁶¹ Zájmy části severoamerických osadníků se již v této době značně lišily od těch britských,

¹⁵⁶ Citováno z: MORGAN, Edmund, S., *Benjamin Franklin*, New Haven 2002. s. 23.

¹⁵⁷ ALDRIDGE, Alfred, O., *Benjamin Franklin and the "Pennsylvania Gazette"*, in: *Proceedings of the American Philosophical Society*, Vol. 106, No. 1, 1962, s. 77.

¹⁵⁸ BRIDENBAUGH, C., c. d., s. 452.

¹⁵⁹ FRANKLIN, B., c. d., s. 124.

¹⁶⁰ WEIGLEY, R., F.(ed.), c. d., s. 44.

¹⁶¹ FRANKLIN, B., c. d., s. 184.

sedmiletá válka dala koloniím závdavek na vytvoření unie.¹⁶² O téměř dvacet let později se tyto myšlenky staly skutečností, z pera Franklina a čtyř dalších revolucionářů vznikl nejvzácnější dokument v dějinách Spojených států.

Ve městě, kterému dedikoval svůj život, také zemřel v 84 letech, jako otec amerického národa. Jeho život ovšem začal v puritánském Bostonu, kde se narodil roku 1706.¹⁶³

5.1 Z BOSTONU DO FILADELFIE

Benjamin Franklin nám sám zanechal dlouhé svědectví o své rodině, předcích, o svém dětství a poměrech, ve kterých vyrostl. V úvodních větách vlastního životopisu se čtenáři svěřuje s jeho účelem. Přestože byl vychovaný v chudobě, dosáhl určité vážnosti a slávy, sám si dobře uvědomoval své postavení. Rád by odkázal své dílo svému synu, ale i jiným, kteří se ocitnou v podobné životní situaci, aby jim dal příklad úspěšného člověka, jenž se z nicoty propracoval na vrchol společenského žebříčku.¹⁶⁴

Před příjezdem do Filadelfie prožil první roky života v Bostonu. Narodil se do protestantské rodiny, která se přestěhovala do Nové Anglie roku 1682.¹⁶⁵ Po smrti své první ženy se jeho otec Josiah Franklin znovu oženil s Abiah Folgerovou, matkou Benjamina. Franklin v dětství vypomáhal otcí v jeho živnosti. Ten byl sice vyučený barvíř, ale vzhledem k tomu, že měl celkem sedmnáct dětí, potřeboval práci, která by ho lépe uživila, tudíž začal v Bostonu pracovat jako mydlář a svíčkař.¹⁶⁶ Na rozdíl od svých sourozenců, již se učili řemeslu, nastoupil malý Benjamin (vzhledem k tomu, jak brzy se naučil číst) v 8 letech do latinské školy a poté do krasopisné a početní školy.¹⁶⁷ Často musel pomáhat svému otcí v řemeslu, ovšem jak po mnoha letech vzpomínal, choval k tomuto zaměstnání velký odpor.¹⁶⁸ Vzhledem k lásce Benjamina ke knihám se nakonec otec rozhodl, že dá svého syna na tiskařinu. Ve dvanácti letech podepsal

¹⁶² K Sedmileté válce v Severní Americe více viz OPATRŇY, J., *Válka Mohykánů...*

¹⁶³ HAYES, Kevin., J. – BOUR, Isabelle, *Writers in Their Own Time: Franklin in His Own Time: A Biographical Chronicle of His Life, Drawn from Recollections, Interviews, and Memoirs by Family, Friends, and Associates*, Iowa City 2011, s. xxxii.

¹⁶⁴ FRANKLIN, B., c. d., s. 37.

Další informace o životě Benjamina Franklina například OPATRŇY, Josef, *Benjamin Franklin - symbol americké společnosti 18. století*, in: *Historický obzor*, roč. 1, č. 7–8, 1990.

¹⁶⁵ FRANKLIN, B., c. d., s. 41.

¹⁶⁶ Tamtéž, s. 43.

¹⁶⁷ DRINKER BOWEN, Catherine, *The Most Dangerous Man in America*, Toronto 1974, s. 6.

¹⁶⁸ „[...] bylo velmi pravděpodobné, že jsem byl určen, abych vstoupil na jeho místo a stal se výrobcem svíček. Že však moje nechuť k tomuto zaměstnání nijak nepolevovala, bál se otec, že nedá-li mě na řemeslo mně milejší, uteku a dám se na moře [...]“ Citováno z: FRANKLIN, B., c. d., s. 46.

pracovní smlouvu v níž se zavázal, že bude pracovat v dílně bratra Jamese jako učedník.¹⁶⁹ V tomto zaměstnání měl zůstat do roku 1727.¹⁷⁰

V roce 1721 začal jeho bratr vydávat vlastní noviny – *New England Courant*,¹⁷¹ a ve stejném roce, v pouhých šestnácti letech do nich napsal Benjamin, pod pseudonymem *Silence Dogood*, své první příspěvky. V té době začaly mezi bratry rozepře, ovšem opravdové problémy nastaly poté, co se kvůli kritickým článkům dostal jeho bratr opakovaně do vězení.¹⁷² Po propuštění dostal James Franklin rozkaz, že nesmí nikdy vydávat *New England Courant*.¹⁷³ Tiskaři se snažili vymyslet plán, jak by mohli vydávat noviny i bez oficiální účasti Jamese. Návrh, jenž byl založen na machinaci s pracovní smlouvou Benjamina a pohyboval se na hranici legality, ještě prohloubil konflikt mezi bratry. Benjamin odmítl spolupracovat a rozhodl se z novin odejít.¹⁷⁴ To zapříčinilo ještě větší ochlazení vztahů mezi bratry. Díky Jamesovým konexím nebyl Benjamin schopný sehnat v Bostonu práci, rozhodl se tedy pro tajný odjezd z města. Jeho první cesta vedla do New Yorku, kde ač nesehnal místo, získal informace o možnosti tisku ve Filadelfii, kam se rozhodl záhy vypravit. Do města dorazil na podzim roku 1723.¹⁷⁵

5.2 PENNSYLVANIA GAZETTE A LITERÁRNÍ ČINNOST

V době, kdy začal Benjamin Franklin pracovat v tiskárně Samuela Keimera,¹⁷⁶ byla Filadelfie stále o několik kroků pozadu oproti tiskařské velmoci Bostonu. V případě obou měst, v nichž byla společnost tvořena většinou příslušníky jedné církve,¹⁷⁷ nebyly neobvyklé zásahy do tisku a tresty (například případ Jamese Franklina) za sarkastické pamflety i kritické články. Oproti tomu však v dosud ne tak vyspělé literární kultuře autoři využívali svého postavení k osobní vendetě, pera v rukou

¹⁶⁹ SMITH, Jeffery, S., *Printers and Press Freedom: The Ideology of Early American Journalism*, New York 1990, s. 97.

¹⁷⁰ FRANKLIN, B., c. d., s. 48.

¹⁷¹ SMITH, J., S., c. d., s. 97.

¹⁷² JOHNSON, P., c. d., s. 115.

¹⁷³ FRANKLIN, B., c. d., s. 57.

¹⁷⁴ Tamtéž, s. 58.

¹⁷⁵ LABAREE, L., W.(ed.), c. d., s. 124.

¹⁷⁶ SMITH, J., S., c. d., s. 111.

¹⁷⁷ V Bostonu měli největší zastoupení puritáni, kteří stáli u založení města roku 1630. Jedná se o reformovanou církev, jež se silně inspirovala kalvinismem. Puritanismus se rozšířil v Anglii zejména za vlády Alžběty I. (1558–1603). Ve Filadelfii měli v první polovině 18. století převahu stále kvakeři. Více informací k puritánům v Severní Americe například viz RAKOVÁ, Svatava, *Víra, rasa, etnicita v koloniální Americe*, Praha 2005.

silných osobností byla zneužívaná k soukromému boji, nastupující osvícenský objektivismus se topil ve snaze o vlastní propagandu.¹⁷⁸ Oproti Bostonu ovšem Filadelfie měla v rozvoji tisku a kultury obecně velkou výhodu a tou byla široká základna aristokracie, která držela patronát nad kulturními institucemi a podporovala umění.¹⁷⁹

Příjezd Franklina do Filadelfie a založení *Pennsylvania Gazette* dělilo skoro šest let. Mezitím pracoval v dílně Samuela Keimera, jež ale byla podle jeho slov špatně vybavena, musel pracovat se „[...] starým porouchaným lisem a malou zásobou opotřebovaných anglických písmen.“¹⁸⁰ Nápad na otevření svého vlastního podniku přišel velice záhy, zejména díky příslibu finanční podpory guvernéra Pensylvánie Willama Keitha.¹⁸¹ Rozhodl se odplout do Anglie za účelem nákupu nového lisu a potřebného vybavení pro vlastní tiskárnu, z Londýna se ovšem vrátil až na podzim roku 1726.¹⁸² Plány se během této doby změnilly a Franklin opět během dalších dvou let střídavě pracoval, ač místy s velikou nevolí, pro Samuela Keimera. Roku 1729 odkoupil Franklin (společně s přítelem Hugh Meredithem) Keimerem krátce předtím založené noviny a pojmenoval je *Pennsylvania Gazette*. V době prvního výtisku mu bylo 24 let.

Pobyt v Londýně přinesl Franklinovi i mnohá pozitiva. Seznámil se s novými technologiemi a novinkami v oblasti tisku.¹⁸³ Investice do nového podniku, zvláště do tisku, obnášela vysoká rizika. Franklin si byl ale od začátku jistý, že noviny mají šanci na úspěch. Již existující konkurenční *American Weekly Mercury* byly dle jeho slov psány „[...] bídně, zhola nezábavné a přesto mu (Andrew Bradfordovi) vynášejí.“¹⁸⁴ Hned první výtisky přinesly veliký ohlas, především díky článkům o sporu guvernéra Bruneta s Massachusettským sněmem,¹⁸⁵ jenž byl mezi čtenáři menší dobovou senzací. Noviny si záhy získaly přízeň obyvatel, mnoho z nich se stalo předplatiteli. V 18. století, zejména v první polovině, byla hlavní úloha tisku informovat o novinkách a událostech, především obeznamovaly veřejnost s děním na britské půdě.¹⁸⁶ Vzhledem ke stále malému rozměru města se novinky rozšiřovaly vysokou rychlostí, aniž by bylo

¹⁷⁸ SMITH, J., S., c. d., s. 96.

¹⁷⁹ BRIDENBAUGH, C., c. d., s. 456.

¹⁸⁰ Citováno z: FRANKLIN, B., c. d., s. 65.

¹⁸¹ JOHNSON, P., c. d., s. 115.

¹⁸² FRANKLIN, B., c. d., s. 91.

¹⁸³ JOHNSON, P., c. d., s. 115.

¹⁸⁴ Citováno z: FRANKLIN, B., c. d., s. 105.

¹⁸⁵ Tamtéž, s. 106.

¹⁸⁶ ALDRIDGE, A., O., c. d., s. 77.

zapotřebí novinových oznámení. Informace o zaoceánském dění se dostávaly do Filadelfie skrze anglické noviny a také pasažéry lodí, jež pravidelně připlouvaly do městských přístavů. Tato vzdálenost zapříčiňovala velké zpoždění, se kterým se místní k informacím dostávali.¹⁸⁷ Zimní období bylo paradoxně pro novináře dobou, kdy mohli prosadit svou vlastní iniciativu například formou esejů, vzhledem ke špatnému přísunu informací z Evropy, kvůli zamrzajícímu přístavu a malému počtu přijíždějících lodí.¹⁸⁸ Od založení *Pennsylvania Gazette* vzniklo během dalších dvou desetiletí několik dalších novin – *Philadelphische Zeitung*, první německé noviny na severoamerickém kontinentu,¹⁸⁹ jež měly oslovit především německy mluvící obyvatelstvo, *Pennsylvania Journal*, noviny navazující na zaniklé *American Weekly Mercury* po smrti Andrew Bradforda,¹⁹⁰ jsou příkladem rozrůstající se popularity tisku.

Druhým velkým počinem v oblasti tisku a literární tvorby je dodnes Franklinovo nejznámější dílo Kalendář chudého Richarda (*Poor Richard's Almanack*), jehož první číslo vyšlo roku 1732 a autor pokračoval v ročním vydávání dalších dvacet šest let.¹⁹¹ Poslední výtisk byl publikován roku 1758. Tento pamflet, ve kterém Franklin vystupuje pod jménem Poor Richard, nabyl popularity ve všech amerických koloniích. Autor vtiskl do díla svůj životní postoj, Richard představuje exemplární postavu, jež se díky své vlastní umírněnosti, morální zásadovosti a pracovitosti propracuje k bohatství a úspěchu.¹⁹² Franklin dle svých slov doufal, že se dílo stane prostředkem „[...] k šíření poučení mezi obecným lidem, jenž sotva kupoval jiné knihy.“¹⁹³ Poskytl místním obyvatelům vlastní návod na splnění amerického snu 18. století.

¹⁸⁷ ALDRIDGE, A., O., c. d., s. 77.

¹⁸⁸ Z literárního hlediska můžeme považovat tento nedostatek informací v zimním období za požehnání. Během zimy 1735 publikoval Benjamin Franklin jedny ze svých nejzajímavějších esejů. Tamtéž.

¹⁸⁹ Ukázka prvního vydání novin viz *Philadelphische Zeitung: The First German Newspaper Publisher in America*, dostupné z:

<<https://archive.org/details/jstor-20086014>> [cit. 20. 3. 2016].

¹⁹⁰ BRIDENBAUGH, C., c. d., s. 456.

¹⁹¹ FRANKLIN, B., c. d., s. 145.

¹⁹² MORGAN, E., S., Benjamin..., s. 25.

¹⁹³ Citováno z: FRANKLIN, B., c. d., s. 145.

5.3 INSTITUCIONÁŘ A POLITIK

5.3.1 VZDĚLÁVÁNÍ ŠIRŠÍ VEŘEJNOSTI

Díky pracovnímu úspěchu,¹⁹⁴ jenž přinesl Franklinovi jak finanční zázemí, tak značnou popularitu, si mohl dovolit věnovat se i svým vlastním zálibám a kulturnímu vyžití. Rád se obklopoval lidmi, kteří sdíleli jeho zájem o vzdělání, četbu literatury, politické a veřejné dění, a tak roku 1727 založil klub, nazvaný *Junto*.¹⁹⁵ Členové se scházeli každý pátek večer za účelem diskuze o politickém děním, morálních otázkách a filosofii. Debaty byly pod vedením Prezidenta, klub byl prostorem pro otevřený dialog, všichni účastníci měli možnost se vyjádřit k danému tématu, kladl se však důraz na to, aby nedocházelo k „[...] zálibě v rozepřích či po touze zvítězit ve slovním souboji.“¹⁹⁶ Mnoho členů z této americké verze osvícenského salónu se roku 1743 stalo členy Filosofické společnosti.¹⁹⁷

Franklinův zájem o četbu se projevil také ve snaze umožnit obyvatelům přístup ke knihám a zvýšit všeobecné povědomí o literatuře. První návrhy na společnou knihovnu se objevily již v rámci *Junta*, kdy se členové rozhodli přinést na místo, kde se spolek scházel několik knih, aby si je mohli navzájem půjčovat a mít z nich užitek.¹⁹⁸ Z tohoto systému se zrodil nápad na veřejnou knihovnu, na níž by předplatitelé přispívali ročním poplatkem na nákup knih a chod instituce a díky tomu literatura pronikla i mezi širší veřejnost.¹⁹⁹ Díky dodnes fungující Knihovně společnosti (*Library Company*), jež byla otevřena roku 1731, získalo město další primát v kulturní oblasti na území Severní Ameriky – takzvaná první předplatná knihovna.²⁰⁰ Franklin zpětně popisuje ve svém deníku zvýšení erudice a všeobecného přehledu i u obyvatel nižších tříd či manuálně pracujících (řemeslníci, zemědělci) jako jeden z možných důvodů, jenž stál za snahou kolonií bránit v 70. letech své výsady a privilegia.²⁰¹

¹⁹⁴ „[...] muž, za pár let čtyřicátník, podnikatel na vrcholu kariéry. Žije skromně a šetrně, přesto se mu podaří nashromáždit značné bohatství. Je to muž, který si váží svého času, především zná jeho peněžní hodnotu.“ Citováno z: WUTHNOW, Robert, *Poor Richard's Principle: Recovering the American Dream through the Moral Dimension of Work, Business and Money*, New Jersey 1996, s. 3.

¹⁹⁵ MORGAN, E., S., Benjamin..., s. 41.

¹⁹⁶ Citováno z: LABAREE, L., W.(ed.), c. d., s. 117.

¹⁹⁷ ROSENGARTEN, Joseph, G., *The American Philosophical Society 1743–1903*, in: *The Pennsylvania Magazine of History and Biography*, Vol. 27, No. 3, 1903, s. 329.

¹⁹⁸ FRANKLIN, B., c. d., s. 115.

¹⁹⁹ Tamtéž, s. 116.

²⁰⁰ LABAREE, L., W.(ed.), c. d., s. 130.

²⁰¹ Tamtéž, s. 131.

Boom kulturních a vzdělávacích institucí, především okolo poloviny 18. století, souvisel se stále hlubším pronikáním osvícenských myšlenek na americkou půdu. Většina z prvních členů či zakladatelů Knihovní společnosti, Filozofické společnosti a jiných center byla z řad novodobých intelektuálů, ohlašujících nástup osvícenství.²⁰² Byla to právě tato vrstva obyvatel, jež podporovala v druhé polovině 70. let myšlenku svobodné Ameriky. Mnoho z příznivců a účastníků boje za nezávislost pocházelo z řad studentů, fakultních zaměstnanců a vedení filadelfské Akademie,²⁰³ slavnostně otevřené v lednu roku 1751,²⁰⁴ na základě návrhu Benjamina Franklina „týkající se výchovy mládeže v Pensylvánii.“²⁰⁵

5.3.2 FRANKLIN DIPLOMATEM

V době, kdy se rozhodl předat otěže podnikání svému partnerovi Davidu Hallovi a věnovat se politice, již 10 let působil jako zapisovatel ve filadelfském sněmu.²⁰⁶ Pro člověka jeho postavení to byla ideální pozice. Měl neustálý přísun informací o politickém dění, o aktuálních problémech, zároveň se ale nevzdal postavení novináře a spisovatele. Po vydání pamfletu Čistá pravda (*Plain Truth*)²⁰⁷ z roku 1747, jenž byl reakcí na pasivitu sněmu poté, co se v oblasti ústí řeky Delaware objevily francouzské a španělské pirátské lodě, byl donucen z funkce odstoupit.²⁰⁸ Vzhledem ke kvakerské většině ve sněmu Franklin předpokládal, že vláda bude reagovat pouze na případný útok, tudíž začal sám organizovat a financovat výcvik dobrovolníků.²⁰⁹ Díky tisku se informace o snaze vytvořit obranné sdružení²¹⁰ rozšířily mezi obyvatele, mnoho z nich

²⁰² NASH, G., B., *Early...*, s. 72.

²⁰³ TURNER, William, L., *The Charity School, The Academy, and The College Fourth and Arch Streets*, in: *Transactions of the American Philosophical Society*, Vol. 43, No. 1, 1953, s. 185.

²⁰⁴ Tamtéž, s. 179.

²⁰⁵ Citováno z: FRANKLIN, B., c. d., s. 178.

²⁰⁶ MORGAN, E., S., *Benjamin...*, s. 61.

²⁰⁷ Text pamfletu viz *Plain Truth*, Filadelfie 1747, dostupné z:
< <http://franklinpapers.org/franklin/framedVolumes.jsp?vol=3&page=180a> > [cit. 20. 3. 2016].

²⁰⁸ SMITH, J., S., c. d., s. 122.

²⁰⁹ Tamtéž.

²¹⁰ Nutnost vytvoření Unie považuje Franklin za základ obranyschopnosti: „[...] V tuto chvíli jsme odděleni jako jednotlivá lněná vlákna, předtím než jsou spletena do jedné příze; bez sil, jelikož nám chybí jednota; spojení by nás mohlo učinit silnými a mocnými [...]” Citováno z: *Plain Truth*, Filadelfie 1747, dostupné z:
< <http://franklinpapers.org/franklin/framedVolumes.jsp?vol=3&page=180a> > [cit. 20. 3. 2016].

vysloвило souhlas s tímto úmyslem, podíleli se na obstarávání zbraní a účastnili se vojenského výcviku.²¹¹

V návaznosti na tyto události se dal Franklin definitivně na politickou dráhu. Působil sice už jako místní poštovní od roku 1737 a po smrti hlavního poštmistra v roce 1753 byl společně s Williamem Hunterem ustanoven generálním anglickým poštmistrem,²¹² ale do vládních struktur pronikl v roce 1748, kdy byl zvolen do městské rady a o tři roky později zaujal místo v pensylvánském sněmu.²¹³ V tomto meziválečném období, kdy docházelo při hranicích ke střetům s indiánskými a francouzskými osadníky, Franklin kladl čím dál větší důraz na vznik obranného společenství.²¹⁴ Konkrétní návrh na spojení všech kolonií spatřil světlo světa roku 1754.²¹⁵ Jeho návrh plánu unie (*The Albany Plan of Union*) byl jedním z hlavních témat diskutovaných kongresu v Albany (New York), jenž začal v červnu roku 1754.²¹⁶

Ze všech kolonií vyslalo své zástupce sedm z nich, za Pensylvánii jím byl právě Benjamin Franklin spolu s dalšími čtyřmi delegáty,²¹⁷ z nichž se vytvořila komise, která měla schválit konkrétní podobu plánu na Unii a zároveň jednat s pozvanými zástupci Šesti národů (Irokézové) o obraně před francouzskými a indiánskými vojsky. V jednání bylo více plánů, ovšem nakonec byl s menšími úpravami schválen Franklinův návrh, odhlasován v kongresu a rozeslán ke schválení koloniálním sněmům a britskému Ministerstvu obchodu (*The Board of Trade*).²¹⁸ Tímto krokem ovšem veškeré snažení došlo svého konce. Návrh nebyl přijat jak jednotlivými koloniálními vládami, tak ani vedením ministerstva, které ho shledalo „příliš demokratickým“.²¹⁹ Tento argument je pouze zjednodušeným pojmenováním důvodů, které měla britská královská koruna. Britové si uvědomovali, že si nemohou dovolit, aby kolonie vytvořily vlastní legislativu, zaštitěnou společnou vládou. Riskovali by vznik semiautonomního celku, jenž by časem mohl vykazovat snahy po osamostatnění.

²¹¹ FRANKLIN, B., c. d., s. 162.

²¹² Tamtéž, s. 183.

²¹³ SMITH, J., S., c. d., s. 122.

²¹⁴ Reasons and Motives for the Albany plan of Union, 1754, dostupné z: <<http://franklinpapers.org/franklin/framedVolumes.jsp?tocvol=20>> [cit. 20. 3. 2016].

²¹⁵ MORGAN, E., S., Benjamin..., s. 82.

²¹⁶ MATHEWS, Lois, K., *Benjamin Franklin's Plan for a Colonial Union, 1750–1775*, in: *The American Political Science Review*, Vol. 8, No. 3, 1914, s. 400.

²¹⁷ DRINKER BOWEN, C., *The Most...*, s. 100.

²¹⁸ Tamtéž, s. 210.

²¹⁹ FRANKLIN, B., c. d., s. 185.

Válka v Severní Americe začala ještě téhož roku, konflikt se rozšířil po celém světě, dnes je pro nás známý jako sedmiletá válka,²²⁰ již ukončil mír z Paříže roku 1763.²²¹ Franklin strávil většinu konfliktu na anglické půdě, kam byl vyslán roku 1757 jako vyslanec pensylvánského sněmu, aby protestoval proti politice Pennovi rodiny, jakožto vlastníkům kolonie, již sami sebe osvobodili od placení daní ze všech svých pozemků.²²² Ovšem kromě osobních úspěchů, jako bylo získání čestného doktorátu na univerzitě v Oxfordu za jeho vědeckou činnost (experimenty s elektřinou mu již v této době přinesli celosvětovou publicitu), nedosáhl cíle svého podniku.²²³ Naštěstí pro něj se roku 1760 podařilo sněmu prosadit návrh na nové zdanění pozemků, včetně vlastněných Pennovou rodinou, a přimět guvernéra, aby tento plán podepsal.²²⁴ Došlo tedy alespoň k malému vítězství protestující strany.

Franklin se vrátil do Filadelfie roku 1762, ale dlouhou dobu ve městě nepobyl. Již o tři roky později oponoval v Londýně zákonu o kolkovném (*The Stamp Act*).²²⁵ Tento zákon nařizoval americkým koloniím, aby byly mnohé tištěné dokumenty, přes noviny a časopisy po právní listiny, tisknuty na speciálním papíru, opatřeném kolkem, který se vyráběl v Anglii, a zároveň zakazoval tisk na jiný druh papíru.²²⁶ Tento druh získávání peněz nahrazoval přímé zdanění, jež se britská vláda neodvážila americkým osadám uložit. Stejně jako předchozí zdanění měly být částky splaceny v britské měně, nikoliv koloniálními papírovými penězi. Kvůli rozsáhlému odporu a bojkotu, který nastal ihned po vydání zákona, nebyli úředníci schopní daň vybírat. Místní koloniální sněmy jej prohlásily za protiústavní,²²⁷ tudíž nezákonný. Britský parlament nedlouho poté zákon zrušil.²²⁸

Zákon o kolkovném byl však jen jedním z řady opatření, jež měla posílit britský export a pomoci zaplnit královskou pokladnu zející prázdnotou. Během šedesátých let

²²⁰ K problematice Sedmileté války více viz STELLNER, František, *Sedmiletá válka v Evropě*, Praha 2007.

²²¹ OPATRŇY, J., *Válka Mohykánů...*, s. 356.

²²² MORGAN, E., S., *Benjamin...*, s. 100.

²²³ Tamtéž, s. 107.

²²⁴ Tamtéž, s. 120.

²²⁵ HODGE, Helen, H., *The Repeal of Stamp Act*, in: *Political Science Quarterly*, Vol. 19, No. 2, 1904, s. 252.

²²⁶ FRANKLIN, B., c. d., s. 20.

²²⁷ JOHNSON, P., c. d., s. 114.

²²⁸ Text nařízení odvolávající zákon o kolkovném viz *An Act Repealing the Stamp Act*, 18. března 1766, dostupné z: <http://avalon.law.yale.edu/18th_century/repeal_stamp_act_1766.asp> [cit. 24. 3. 2016].

se britsko-americké vztahy stále více ochlazovaly.²²⁹ Americké kolonie se v reakci na zákon o kolkovním rozhodly dokázat Britům svou soběstačnost. Vznikala nová výrobní odvětví, zemědělství a průmysl se přeorientoval na potřebu obyvatel.²³⁰ Přestože se brzy severoamerické přístavy otevřely britským lodím, netrvalo dlouho a kolonisté museli čelit dalším ustanovením a zákonným opatřením, tlak na kolonie ze strany Britů stále rostl. Deklarační zákon z roku 1766 měl „[...] směřovat k lepšímu zajištění závislosti amerických kolonií Jeho veličenstva na koruně a parlamentu Velké Británie“.²³¹ Namísto zlepšení přicházely protesty a nevole, Američané dávali jasně najevo, že o svých právech nehodlají nadále nechat rozhodovat britskou vládu bez vlastní účasti. Konec šedesátých let se nesl v duchu hesla „no taxation without representation“.

²²⁹ K britsko-americkým vztahům po Sedmileté válce viz SOUKUP, Jaromír, *Velká Británie a její kolonie v Severní Americe v letech 1763–1766. Příspěvek k vývoji vztahů mezi Velkou Británií a jejími severoamerickými osadami po sedmileté válce*, Rigorózní práce, Ústav světových dějin Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, 2005.

²³⁰ FRANKLIN, B., c. d., s. 20.

²³¹ Citováno z: KUKLÍK, J. – SELTENREICH, R., c. d., s. 497.

6. PRVNÍ KONTINENTÁLNÍ KONGRES – CESTA K REVOLUCI?

6.1 TOWNSHENDOVY ZÁKONY A ROSTOUCÍ ODPOR

„[...] ať není slyšet jiných, než těch, kteří jsou dobrými občany, pravými a odhodlanými přáteli, ctnostnými ochránci práv člověka a svobodných a nezávislých spojených států.“²³² Tato revoluční slova obsažena v pamfletu *Zdravý rozum (Common Sense)*, jenž napsal a anonymně vydal Thomas Paine v lednu 1776, více než tři čtvrtě roku od srážky amerických a britských vojáků u Lexingtonu a Concordu.²³³ Od této bitvy již nebylo cesty zpět, válka za nezávislost začala.

Po vlnách politického odporu šedesátých let, jež byly způsobeny množstvím zákonných opatření Velké Británie, přerostly nepokoje na přelomu let sedmdesátých v násilí. „Bostonský masakr“, jak se nazývá srážka z května 1770 mezi britskými vojáky a místními obyvateli, jež vyvěřela z dlouhodobé nevraživosti, stála pět lidských životů a způsobila mnoho dalších zranění.²³⁴ Zprávy o této události se šířily napříč koloniemi, obyvatelé obviňovali britské vojáky z přehnaného použití síly.²³⁵ Díky tisku se informace dostávaly i do nejvzdálenějších amerických osad, zastánci samostatnosti využívali tyto události k vlastní propagandě. Boston se stal centrem neskrývaného odporu k britské vládě.

Přestože britská vláda zrušila Townshendovy zákony (*The Townshend Act*)²³⁶ z roku 1767 nařizující nepřímé daně na importované spotřební zboží – sklo, papír, olovo, barvy a čaj,²³⁷ kolonie se stále bály o svá práva a nově zaváděné daňové reformy si nechtěly nechat líbit. Zároveň se nejednalo o plnohodnotné zrušení, byla ponechána daň na čaj. To způsobilo opět negativní reakce ze strany amerických osadníků, ovšem jejich odpor nebyl jednotný. Filadelfští obchodníci se po počátečním váhání postavili do

²³² Citováno z: PAINE, Thomas, *Common Sense*, Filadelfie 1776, s. 33.

²³³ PARKES BAMFORD, Henry, *The American Experience, An interpretation of the History and Civilization of the American People*, New York 1955, s. 95.

²³⁴ MORGAN, Edmund, S., *The Birth of the Republic, 1763–1789*, Chicago 1956, s. 48.

²³⁵ DRINKER BOWEN, C., *The Most...*, s. 228.

²³⁶ The Townshend Act, 20. listopadu 1767, dostupné z: http://avalon.law.yale.edu/18th_century/townsend_act_1767.asp [cit. 3. 4. 2016].

²³⁷ MORGAN, E., S., *The Birth...*, s. 34.

čela odporu²³⁸ proti novému nařízení. V roce 1769 podepsalo více než 300 místních obchodníků dohody o přerušení dovozu (*Nonimportation Agreements*).²³⁹ Rozhodnutí New Yorku pokračovat v importu britského zboží ze strachu, aby nepřišel o zisky, způsobilo ve Filadelfii velké rozhořčení.²⁴⁰

Mezi lety 1770–1773 probíhal nadále obchod mezi americkými koloniemi, britskými ostrovy a Východoindickou společností.²⁴¹ Neznamenal to však složení zbraní ani jednoho tábora. Organizované skupiny takzvaných Schvalovacích komisí (*Committees of Correspondence*), vedené zejména právníky, obchodníky a plantážníky, propagovaly změnu politického systému, domácí výrobu nad dovozem britského zboží, bojkotovaly vládní nařízení.²⁴² Oproti tomu manuálně pracující, farmáři a menší řemeslníci většinou zůstávali loajální britské koruně.²⁴³

Počty lojalistů v jednotlivých koloniích se lišily dle složení jejich obyvatelstva, ovšem jejich jádro tvořili zejména manuálně pracující či postarší zástupci vyšší střední a vyšší třídy, obchodníci, příslušníci anglikánské církve.²⁴⁴ Jejich postavení bylo vázané na britskou vládu, od níž čekali ochranu. Finanční a politický zájem této skupiny obyvatel sahal za hranice Severní Ameriky.²⁴⁵ Skotští přistěhovalci, zejména v jižních koloniích, se často přikláněli na stranu krále. Z jejich strany byla podnětem k tomuto rozhodnutí spíše obava, aby nepřišli o půdu garantovanou Brity a zároveň již měli vlastní negativní zkušenost s tím, jak se britská vláda vypořádává s přílišným patriotismem.²⁴⁶

Ve Filadelfii se také našli zástupci obou táborů. Navíc zde figurovala významná kvakerská část obyvatelstva, která jen z vlastního přesvědčení odmítala válku jako takovou. Společnost přátel a Pennova rodina měla silné vazby na britskou korunu. Zároveň zde však byla vyspělá obchodní a průmyslová společnost, osvícenská

²³⁸ Z počátku město rezignovalo na obchodní omezení. Silná kvakerská opozice a místní toryové, v čele s Jamesem Gallowayem, odmítli reagovat na výzvy sněmovních dopisů (*Circulation letter*). Až na nátlak nižší radikální třídy se obchodníci rozhodli následovat bojkot britského zboží.

²³⁹ WEIGLEY, R., F.(ed.), c. d., s. 115.

²⁴⁰ MORGAN, E., S., *The Birth...*, s. 50.

²⁴¹ Tamtéž, s. 51.

²⁴² PARKES BAMFORD, H., c. d., s. 93.

²⁴³ Tamtéž.

²⁴⁴ „[...] hlavní silou lojalismu byl zejména anglikánský klér, žádné kolonie nevyjímaje, lojalisté anglikánského vyznání byli typičtí hlavně pro střední a severní kolonie.“ Citováno z: AHLSTROM, S., E., c. d., s. 361.

²⁴⁵ WARD, Harry, M., *The War of Independence and the Transformation of American Society*, Londýn 1999, s. 36.

²⁴⁶ Tamtéž, s. 37.

intelektuální základna, město bylo sídlem tisku. Právě tiskaři, soudci, licencovaní podnikatelé a další z řad elity byli hlavními postiženými zákonem o kolkovním z roku 1765.²⁴⁷ V této době začali právě příslušníci této vrstvy organizovat ve velkých přístavech spolek takzvaných Synů svobody,²⁴⁸ jenž vedl spontánní protestní akce, nevyhýbali se ani rabování a násilnému ničení majetku britských politiků.²⁴⁹

6.2 V PŘEDVEČER KONÁNÍ KONGRESU

Na jaře 1773 schválil parlament Velké Británie zákon, který definitivně pohnul kolonie směrem k nezávislosti. Zákon o čaji (*The Tea Act*), který vešel v platnost 10. května 1773, umožňoval dovoz čaje²⁵⁰ z londýnských skladů bez povinného „meziproclení“ v Anglii, na americké půdě se však vzhledem k pozůstatku z Townshendových zákonů, musel čaj zdanit.²⁵¹ Tento způsob dovozu čaje sice znamenal jeho významně nižší cenu, která se dala srovnat s cenou čaje pašovaného,²⁵² nicméně v zákoně bylo specifikováno komu lze na americké půdě tento artikl prodat – agentům Východoindické společnosti, kteří dodávali čaj přímo maloobchodníkům.²⁵³ Tímto přicházela o zisky místní síť obchodních distributorů. Vlna protestů nastala okamžitě poté, co zprávy o novém zákoně dorazily na americký kontinent.

Přestože následná nejznámější událost spojená s odporem vůči tomu nařízení je spojena s Bostonem, jako první se proti němu oficiálně ohradila Filadelfie. Vedle New Yorku byla ve Filadelfii, jakožto v přístavním centru, největší skupina překupníků pašující levnější holandský čaj.²⁵⁴ Tyto překupníci dodávali zboží místním obchodníkům. Shromáždění filadelfských občanů 16. října 1773, organizované z velké části Syny svobody, vydalo prohlášení (*The Philadelphia Resolutions*), v němž zásadně odsoudilo zákon jako útok na svobody a práva kolonistů. Vyzývalo všechny Američany,

²⁴⁷ RAKOVÁ, Svatava, *Podivná revoluce. Dlouhá cesta Američanů k nezávislosti (1763–1783)*, Praha 2005, s. 55.

²⁴⁸ K problematice Synů svobody více viz SOUKUP, Jaromír, *Synové svobody: bojovníci za svobodu nebo předchůdce moderních „teroristů“?*, in: *Velká Británie a svět v 18.–20. století. Soubor vědeckých statí*, Praha 2008, s. 101–116.

²⁴⁹ RAKOVÁ, S., *Podivná...*, s. 56.

²⁵⁰ V anglických skladech se v této době nacházelo obrovské množství čaje, díky nižší poptávce na Britských ostrovech a výhodnými nákupy v Číně, což způsobilo hromadění zboží v anglických skladech a Britové riskovali zahlcení trhu levným čajem. Velká Británie stála na pokraji ekonomické krize.

²⁵¹ MORGAN, E., S., *The Birth...*, s. 59.

²⁵² RAKOVÁ, S., *Podivná...*, s. 101.

²⁵³ MORGAN, E., S., *The Birth...*, s. 59.

²⁵⁴ LABAREE, Benjamin, W., *Catalyst for Revolution, The Boston Tea Party 1773*, Massachusetts 1973, s. 11.

aby se postavili proti bezpráví a útlaku a odmítli přijmout zboží plující v této době k americkému pobřeží.²⁵⁵ Stejný postoj zaujala dvě největší přístavní města Boston a New York. Zatímco ve Filadelfii a New Yorku, kam také mířily obchodní lodě, se distributoři Východoindické společnosti pod nátlakem vzdali svých funkcí, v Bostonu byla situace složitější.²⁵⁶ Neústupnost Guvernéra Hutchinsona²⁵⁷ vedla k události ze dne 16. prosince 1773, jež je do dnes známá jako Bostonské pití čaje.²⁵⁸ Organizovaná skupina amerických patriotů se převlékla za indiánské obyvatelstvo a vnikla na loď přivážející čaj. Celý náklad skončil na dně přístavu.

V lednu 1774 už ze strany britské vlády probíhaly naplno přípravy na potrestání kolonie Massachusetts za podvratné činnosti proti koruně, které vyústily v řadu „donucovacích zákonů“ (*The Coercive Acts*).²⁵⁹ Benjamin Franklin se snažil v Londýně celou situaci uklidnit, zpočátku dokonce pokáral kolonisty za nevhodné a protiprávní řešení čajové krize. Nepovažoval za moudré, aby kolonie vytvořily samostatnou jednotku a kompletně se odtrhly od Velké Británie. Tyto názory vyjádřil v dopise určeném Massachusettskému vedení městského shromáždění.²⁶⁰ Ovšem další zákonná opatření ze strany Velké Británie, která zasahovala do práv všech kolonií,²⁶¹ jen prohloubila antipatie vůči britské vládě a zároveň posilovala spolupráci a vzájemné svazky mezi koloniemi.²⁶² Otázku společného řešení svízelné situace mělo pomoci vyřešit setkání zástupců všech kolonií. Hostitelským městem prvního kontinentálního kongresu se stala Filadelfie.

²⁵⁵ The Philadelphia Resolution, 16. října 1773, dostupné z: <http://avalon.law.yale.edu/18th_century/phil_res_1773.asp> [cit. 7. 4. 2016].

²⁵⁶ RAKOVÁ, S., Podivná..., s. 103.

²⁵⁷ „Guvernéř se neostýchal použít vojenskou sílu, a pokud by mu to sněm povolil, patrně by se tak i stalo. Odmítl povolit lodím odplout, dokud nevyloží náklad.“ Citováno z: MORGAN, E., S., *The Birth...*, s. 60.

²⁵⁸ Tamtéž.

²⁵⁹ Tyto zákony omezovaly město Boston jak v obchodu (*The Port Act*), tak v podstatě připravily celou kolonii o právní výsady zaručené chartou z roku 1691.

²⁶⁰ To the Massachusetts House of Committee of Correspondence, Londýn 1774, dostupné z: <<http://franklinpapers.org/franklin/framedVolumes.jsp?vol=3&page=180a>> [cit. 7. 4. 2016].

²⁶¹ „[...] parlament prosadil 22. června zákon o ustanovení nové vlády v dosud vojensky spravované provincii Quebec, se speciálními pravomocemi pro katolickou církev. Díky zákonu se hranice Quebecu posunuly na jih až k údolí Mississippi, k řece Ohio. New York, Pensylvánie a Virginie měli své západní hranice pod správou britské vlády, aniž by o tom mohli jakkoliv rozhodovat.“ Citováno z: MORGAN, E., S., *The Birth...*, s. 60.

²⁶² „V první den platnosti zákona o přístavu (*The Port Act*) byly ve Filadelfii zavřené obchody, vlajky visely na půl žerdi, kostely plné rozzuřených whigů, v nichž od rána do večere zněly zvony.“ Citováno z: MILLER, John, C., *Origins of the American Revolution*, Boston 1943, s. 361.

6.3 FILADELFIE A PRVNÍ KONTINENTÁLNÍ KONGRES

6.3.1 FILADELFSKÉ „PITÍ ČAJE“

Přestože události v Bostonu ukazovaly zejména na místní silný protibritský zápal, filadelfští obchodníci si také nechtěli nechat líbit nová daňová nařízení. Podobný incident jako bostonském v přístavu se stal také ve Filadelfii, poté co dorazily obchodní lodě s nákladem čaje. Její obyvatelé ovšem zachovali chladnější hlavy a konflikt vyřešili bez použití fyzické síly. Narychlo svolané městské shromáždění rozhodlo, že se pro loď obstarají nejnútnejší potraviny a odešle se zpět na britské ostrovy.²⁶³ Posádka i náklad odrazily bez újmy od amerického pobřeží. Filadelfie se rozhodla jít cestou diplomatického jednání.

Situace na jaře 1774 donutila město reagovat na novou politickou situaci. Vlna hněvu po událostech v bostonském přístavu udeřila zejména na oblast Massachusetts – Bostonu hrozilo od 1. června uzavření přístavu.²⁶⁴ Město se rozhodlo volat o pomoc²⁶⁵ a zároveň vyzvalo ostatní kolonie k bojkotu britského zboží.²⁶⁶ Filadelfští whigové se chopili příležitosti. Se stále silícím zájmem o unifikaci kolonií rostly snahy o svolání generálního shromáždění.²⁶⁷ Guvernér John Penn žádost o svolání nikoliv překvapivě odmítl, obyvatelé se ovšem i bez jeho souhlasu shromáždili v počtu tisíců. Vedení nad tímto davem převzal právník John Dickinson,²⁶⁸ lidové shromáždění souhlasilo s myšlenkou koloniálního kongresu.²⁶⁹ V polovině července se sešel provinční sněm, jenž schválil konání kongresu poté, co dorazily rezoluce od dalších koloniálních shromáždění. Zprávy z Massachusetts obsahují návrh, aby se kongres zástupců všech kolonií konal právě ve Filadelfii.²⁷⁰

²⁶³ TAYLOR, Thomas, B., *The Philadelphia Counterpart of the Boston Tea Party*, in: *Bulletin of Friends' Historical Society of Philadelphia*, Vol. 2, No. 3, 1908, s. 90.

²⁶⁴ WARD, H., M., c. d., s. 2.

²⁶⁵ „V květnu 1774 dorazily do Filadelfie dopisy z pera Samuela Adamse, Johna Hancocka a Thomase Cushinga adresované dvěma politicky aktivním mužům – Josephu Reedovi a Thomasi Mifflinovi [...]” Citováno z: MURCHISON, William, *Lives of the Founders: Cost of Liberty: The Life of John Dickinson*, Wilmington 2013, s. 86

²⁶⁶ Text dopisu viz *Circular Letter of the Boston Committee of Correspondence*, 13. května 1774, dostupné z:

<http://avalon.law.yale.edu/18th_century/circ_let_boston_1774.asp> [cit. 9. 4. 2016].

²⁶⁷ WEIGLEY, R., F.(ed.), c. d., s. 119.

²⁶⁸ V této době byl Dickinson známý především jako autor pamfletu *Dopisy jednoho farmáře z Pensylvánie (Letters from a Farmer in Pennsylvania)*, ve kterém kritizuje restriktivní politiku z Velké Británie vůči severoamerickým koloniím, jíž považuje za protiústavní.

²⁶⁹ *Proceedings of the Inhabitants of Philadelphia*, 18. června 1774, dostupné z:

<http://avalon.law.yale.edu/18th_century/proc_in_pa_1774.asp> [cit. 9. 4. 2016].

²⁷⁰ WEIGLEY, R., F.(ed.), c. d., s. 119.

6.3.2 ARISTOKRATICKÉ ELITY A PŘÍKLON K RADIKALISMU

Filadelfie byla ve své podstatě nejkonzervativnější ze všech přístavních měst, ve kterých vznikaly zárodky revoluce. Místní patrioti prohlašovali, že je snad v Pensylvánii více vyznavačů toryů než ve všech koloniích dohromady.²⁷¹ Přesto na tomto místě vznikla americká samostatnost.

Delegace dvanácti kolonií (Georgia nevyslala své zástupce) se sešla 5. září ve filadelfském „tesařském sále“ (*Carpenter's Hall*).²⁷² Z hlediska zázemí měli hosté zajištěný plný komfort. Mnoho delegátů okouznil půvab města, jež bylo manifestem bohatství a luxusu.²⁷³ Obdiv si vysloužilo zejména kulturní zázemí místní aristokracie. Účastníci měli k dispozici všechny veřejné instituce, knihovny a nemocnice a také ubytování v privátních domech, které přispívalo k maximálnímu pohodlí.²⁷⁴ Tiskařské domy a noviny zásobovaly kongres vším, co bylo potřeba k vedení jednání a pozdější publikaci.

Skupinu účastníků Kontinentálního sněmu tvořila především vrstva nejzámožnějších a nejmocnějších mužů v Americe.²⁷⁵ Nehledě na zástupy aristokracie, participující na jednání Kontinentálního kongresu, byl oboustranný radikalismus běžnou praxí. Zároveň s tím souvisela názorová roztržičnost zúčastněných, jejichž složení bylo dle Johna Adamse rozdělené proporčně mezi toryi, whigy a ostatními, již stáli na pomezí mezi těmito dvěma stranami.²⁷⁶ Tyto okolnosti způsobovaly narůstání vlivu radikální strany. Každá delegace měla své zájmy, pocházela z jiného politického, sociálního a náboženského prostředí.²⁷⁷ Zároveň docházelo k velkým myšlenkovým rozdílům uvnitř samotných delegací. Příkladem tohoto problému se stala i Pensylvánie, jejíž osm představitelů zastupovalo celou škálu politického přesvědčení.²⁷⁸ Většina

²⁷¹ MILLER, J., C., c. d., s. 379.

²⁷² Journals of the Continental Congress, Vol. 1, s. 13, dostupné z: <<https://memory.loc.gov/cgi-bin/ampage>> [cit. 12. 4. 2016].

„Joseph Galloway navrhol, aby se zasedání kongresu konala v budově sněmu (*State House*). Opozice nesouhlasila, navrhla budovu „tesařského sálu“ (*Carpenter's Hall*), z důvodu toho, že tyto prostory více odpovídaly požadavkům „lidových vrstev.“ Citováno z: BURNETT, Edmund, C., *The Continental Congress*, New York 1941, s. 33.

²⁷³ WEIGLEY, R., F.(ed.), c. d., s. 120.

²⁷⁴ Tamtéž, s. 121.

²⁷⁵ MILLER, J., C., c. d., s. 379.

²⁷⁶ Tamtéž.

²⁷⁷ VAN TYNE, Claude, H., *Sovereignty in the American Revolution: An Historical Study*, in: *The American Historical Review*, Vol. 12, No. 3, 1907, s. 530.

²⁷⁸ Příkladem této politické roztržičnosti jsou tři muži, jež hráli významnou roli v budoucnosti amerického národa – Joseph Galloway, loajální konzervátec, zastávající funkci mluvčího

z nich měla svůj život spojený právě s Filadelfií a svým způsobem odráželi i rozpolcenost místní veřejnosti. Delegáti se však nedali považovat za vyslance lidu, přestože americká patriotická společnost je takto často prezentuje. Zástupci Pensylvánie byli voleni provinčním sněmem, nikoliv samotnými obyvateli.²⁷⁹ Kongres představoval spíše výsledek diplomatické lobby, než shromáždění zastupující lid. Tomu nasvědčují i snahy kongresu, aby mnohá rozhodnutí a jednání zůstala v utajení před veřejností, zejména pak před britským parlamentem.²⁸⁰ Toto úsilí se ukázalo být marné. Svou zvědavostí se netajil ani Benjamin Franklin, jenž si pravidelně dopisoval s Josephem Gallowayem a netrpělivě čekal na výsledky jednání. Přestože tvrdil, že Američané jistě svou politikou odmítání britského zboží dosáhnou svého a donutí vládu, aby zákony odvolala,²⁸¹ kongres ve svém výsledku změnil politický kurz a jednání ovládli – zejména díky silným vůdčím osobnostem – radikální patrioti.

Claude Van Tyne ve své studii o vnímání suverenity kongresu *Sovereignty in the American Revolution* odmítá tvrzení, že by od počátku šlo o snahy zformovat nový národní stát, popírá právní suverenitu kontinentálního kongresu. Naopak vyzdvihuje převahu konzervativní strany, jíž šlo především o narovnání vztahů a další spolupráci s Velkou Británií.²⁸² Kongres měl představovat nástroj všeobecného tlaku na britský parlament, jelikož samostatně by měly kolonie mnohem menší šanci na vyslyšení svých požadavků. Bylo třeba scelit postoj vůči Velké Británii a unifikovat budoucí postup. Poté co se směr jednání stočil směrem k radikalismu, byla otázka separace od Velké Británie stále více aktuální.

Prvního většího zlomu v jednání se delegace dočkaly 17. září, kdy kongres pod vedením Peytona Randolpha schválil Suffolkské rezoluce (*Suffolk Resolves*).²⁸³ Obsahem se sice devatenáct článků odvolávalo na věrnost králi Jiřímu III., zároveň však vyzývaly k bojkotu importu, shromažďování zbraní a bojovému výcviku. Tímto

pensylvánského sněmu, John Dickinson, umírněný patriot, pamfletista a právník a Thomas Mifflin, obchodník, radikál, jenž figuroval na vysokém postu v americké armádě během války za nezávislost.

²⁷⁹ VAN TYNE, C., H., c. d., s. 529.

²⁸⁰ MILLER, J., C., c. d., s. 379.

²⁸¹ To Joseph Galloway, 7. září 1774, Londýn, dostupné z:

<<http://franklinpapers.org/franklin/framedVolumes.jsp?tocvol=20>> [cit. 12. 4. 2016].

²⁸² VAN TYNE, C., H., c. d., s. 530.

²⁸³ Journals of the Continental Congress, 17. září 1774, Vol. 1, s. 31–37, dostupné z:

<<https://memory.loc.gov/cgi-bin/ampage?collId=lljc&fileName=001/lljc001.db&recNum=38&itemLink=r%3Fammem%2Fhlaw%3A%40field%28DOCID%2B%40lit%28jc0013%29%29%230010003&linkText=1>> [cit. 12. 4. 2016].

usnesením se vývoj jednání posunul směrem k radikalismu.²⁸⁴ Situaci nedokázal zvrátit ani Joseph Galloway, jehož konzervativní návrh na Unii mezi koloniemi a Velkou Británií (*Galloway's Plan of Union*)²⁸⁵ tvořenou celokoloniální legislativou spolupracující s britským parlamentem, narazil na odpor radikálů a byl nejtěsnějším možným rozdílem zamítnut.²⁸⁶

S rostoucím tlakem současně vyvstávaly najevo praktiky bostonských radikálů. Galloway tvrdil, že Samuel Adams začal podobně jako v Bostonu zastrašovat konzervativce pomocí zástupů městské „chátry“.²⁸⁷ Puritánská bouřlivost, navíc spojená s jižanskými patrioty, vytvořila ve Filadelfii prostředí pro rodící se samostatnost.²⁸⁸

Dne 14. října přijali delegáti rezoluci,²⁸⁹ jež byla zaštitěna nově vzniklým Kontinentálním spolkem (*Continental Association*).²⁹⁰ Tímto dokumentem deklarovali nárok na základní liberální hodnoty, na majetek, život a svobodu,²⁹¹ a také na práva jim v minulosti udělená britskou královskou korunou. Vyslovili souhlas s přerušением dovozu z Velké Británie i s exportem amerického zboží. Ve městě umírněného konzervatismu a obchodních elit se pod tlakem bouřlivého vlastenectví nenávratně vykročilo směrem k válce s mateřskou zemí.

²⁸⁴ John Adams, zanícený patriot z Bostonu, popsal ve svých dopisech tento den „jako jeden z nejméně šťastnějších v jeho životě.“ Viz *Adam Papers*, září 1774, dostupné z: <<http://founders.archives.gov/?q=john%20adams%20Author%3A%22Adams%2C%20John%22%20Period%3A%22Colonial%22&s=1111311111&sa=&r=311&sr>> [cit. 12. 4. 2016].

²⁸⁵ K plánu na unii Josepha Gallowaye více viz *Journals of the Continental Congress*, 27. září 1774, Vol. 1, s. 49–51, dostupné z:

<<https://memory.loc.gov/cgi-bin/ampage?collId=lljc&fileName=001/lljc001.db&recNum=49&itemLink=r%3Fammem%2Fhlaw%3A%40field%28DOCID%2B%40lit%28jc0013%29%29%230010003&linkText=1>> [cit. 14. 4. 2016].

²⁸⁶ RAKOVÁ, S., *Podivná...*, s. 114.

²⁸⁷ MILLER, J., C., c. d., s. 383. Miller využívá anglického výrazu „*mob*“, které spojuje dohromady význam „lůza, chátra“ a zároveň „dav, shromáždění“.

²⁸⁸ Newyorští toryové se obávali nástupu tyranie, jež se začínala rodit ve Filadelfii.

²⁸⁹ Text rezoluce viz *Journals of the Continental Congress*, Vol. 1, 14. října 1774, s. 63–74, dostupné z: <<https://memory.loc.gov/cgi-bin/ampage>> [cit. 14. 4. 2016].

²⁹⁰ Kontinentální spolek dohlížel skrze komise na dodržování dohodnutých opatření a chování občanů.

²⁹¹ Tři základní lidské svobody definované v díle Johna Locka *Dvě pojednání o vládě*.

7. REVOLUCE A MĚSTO – DRUHÝ KONTINENTÁLNÍ KONGRES A DOPADY VÁLKY ZA NEZÁVISLOST

7.1 MĚSTO SVOBODY?

Filadelfie hostila druhý kontinentální kongres již za válečného stavu.²⁹² Rozhodnutí o přerušení obchodu s Velkou Británií a nepřijímání britského zboží si vybralo svou daň. Britská vláda svůj zrak opět zaměřila zejména na Massachusetts, konkrétněji Boston.²⁹³ Právě v této oblasti padly první válečné výstřely. Nové události přinesly změny politického ovzduší i ve Filadelfii. Na jaře 1775 město začalo akceptovat nenávratnost událostí a realitu války. V ulicích byly vyvěšovány vlajky s nápisy „Svobodu nebo smrt“.²⁹⁴ Delegáti druhého kontinentálního kongresu vstoupili do města v květnu 1775 s vojenským doprovodem.

Postavení kontinentálního kongresu se změnilo od konečného zasedání v předešlém roce. Delegáti měli na svých bedrech odpovědnost za budoucí revoluční dění na americké půdě, za životy obyvatel. Válečná realita zapříčinila nutnost společného postupu při obraně kolonií. Kongres rozhodoval o vzniku a vedení kontinentální armády,²⁹⁵ jejíž velitelem byl zvolen 15. června George Washington.²⁹⁶ Také došlo k několika změnám uvnitř jednotlivých delegací. Za Pensylvánii se kongresu nově účastnil Benjamin Franklin, jenž přicestoval krátce předtím z Londýna.²⁹⁷ Přestože první kontinentální kongres udělal ve výsledku spíše krok k samostatnosti, než k uklidnění vztahů s Velkou Británií, zástupci Pensylvánie, vyslaní na druhý kontinentální kongres, měli příkaz zamítnout jakýkoliv návrh, jenž by zapříčinil separaci od Velké Británie.²⁹⁸ Zároveň měli od Pensylvánského sněmu pouze povolení účastnit se jednání a poté o nich referovat na shromáždění,²⁹⁹ nesměli

²⁹² První bitva války za nezávislost, dnes známá jako bitva o Lexington a Concord, začala 19. dubna 1775. Sic neměla jednoznačného vítěze, nastartovala devítiletou válku o americkou nezávislost.

²⁹³ „V únoru parlament zaslal králi rezoluci s konstatováním, že Nová Anglie se nalézá ve stavu vzpoury, a dodatečně schválil vládě další kontingent vojska k utužení blokády v Bostonu [...]“. Citováno z: RAKOVÁ, S., Podivná..., s. 119.

²⁹⁴ MILLER, J., C., c. d., s. 416.

²⁹⁵ BURNETT, E., C., c. d., s. 106.

²⁹⁶ Kongres vydal oficiální rozhodnutí od dva dny později. Journals of the Continental Congress – Commission for General Washington, 17. červen 1775, dostupné z:

< http://avalon.law.yale.edu/18th_century/contcong_06-17-75.asp [cit. 15. 4. 2016].

²⁹⁷ MORGAN, E., S., Benjamin..., s. 220.

²⁹⁸ WEIGLEY, R., F.(ed.), c. d., s. 123–124.

²⁹⁹ VAN TYNE, C., H., c. d., s. 531.

bez svolení koloniálního sněmu odsouhlasit jakékoliv rozhodnutí. Tato fakta ovšem nezastavila vliv kongresu na vládní uspořádání jednotlivých kolonií.

Druhý kontinentální kongres jednal de facto jako zastupující vláda všech kolonií již od prvního jednání roku 1775. Poté co došlo ve Filadelfii k vydání Petice olivové ratolesti (*Olive Branch Petition*) 5. července 1775 a vzápětí spatřila světlo světa Deklarace o nutnosti chopit se zbraní (*Declaration of Taking Up Arms*),³⁰⁰ nebylo pochyb, že kontinentální kongres bude nadále vystupovat jako suverénní orgán. Téměř dva měsíce před schválením Deklarace nezávislosti vydal kongres rezoluci volající po osvobození koloniálních vlád od britské účasti.³⁰¹ Stále převážně toryovská pensylvánská vláda čelila ataku filadelfských lidových komisí (*committees*). Došlo ke konfliktu dvou odlišných politických přesvědčení uvnitř hostitelského města a lidová vrstva svrhla rozkládající se kvakerskou oligarchii.³⁰²

V návaznosti na podpis Deklarace nezávislosti, v památný den 4. července 1776,³⁰³ bylo potřeba vytvořit základní soubor pravidel pro chod nového konfедераčního svazku. Výbor v čele s Johnem Dickinsonem sepsal obecný náčrt zvaný Články konfederace (*Articles of Confederation*) a odeslal ke schválení koloniálním vládám v červnu roku 1778. Jako poslední schválila články vláda Marylandu – v březnu 1781.³⁰⁴

Zároveň se Články konfederace vytvořily jednotlivé provinční vlády nové konstituce tak, aby neobsahovaly navzájem protichůdná ustanovení. V září 1776 byla vydána nová Pensylvánská konstituce,³⁰⁵ již v knize *The Origins of the American Revolution* popisuje John C. Miller jako „největší triumf demokratického hnutí během

³⁰⁰ Celý text deklarace, včetně předchozích verzí Jeffersona a Dickinsona, viz Declaration on Taking Arms, 6. června 1775, dostupné z:

<http://avalon.law.yale.edu/18th_century/contcong_07-06-75.asp#final> [cit. 15. 4. 2016].

Tyto dva dokumenty si navzájem víceméně protičili. Petice olivové ratolesti měla deklarovat stále ještě loajální postoj k britské koruně a zamezit totální válce. Deklarace nutnosti chopit se zbraní z pera Thomase Jeffersona sice popírala snahy o nezávislost, ale zároveň obsahovala prohlášení, že Američané raději zemřou, než-li by se stali britskými otroky.

³⁰¹ Journals of the Continental Congress, Vol. 4, 10. května 1776, s. 341–347, dostupné z:

<<https://memory.loc.gov/cgi-bin/ampage?collId=lljc&fileName=004/lljc004.db&recNum=346&itemLink=r%3Fammem%2Fhlaw%3A%40field%28DOCID%2B%40lit%28jc0041%29%29%230040001&linkText=1>> [cit. 15. 4. 2016].

³⁰² MILLER, J., C., c. d., s. 503.

³⁰³ Text Deklarace nezávislosti viz Declaration of Independence, 4. července, 1776, dostupné z:

<http://avalon.law.yale.edu/18th_century/declare.asp> [cit. 15. 4. 2016].

³⁰⁴ Articles of Confederation, 1. března 1778, dostupné z:

<http://avalon.law.yale.edu/18th_century/artconf.asp> [cit. 15. 4. 2016].

³⁰⁵ Text konstituce viz Constitution of Pennsylvania, 28. září 1776, dostupné z:

<http://avalon.law.yale.edu/18th_century/pa08.asp> [cit. 19. 4. 2016].

revoluce.³⁰⁶ Šlo zejména o snahy co nejvíce se oprostít od předešlé konstituce, udržující moc v rukou jedné úzké skupiny obyvatel. Tímto dokumentem se přehouply misky vah směrem k radikalismu a politický vliv získaly širší společenské vrstvy. Staré elity a aristokracie se ocitly v ohrožení.

7.2 STAŘÍ OBYVATELÉ V NOVÉ ZEMI

Prohlášení nezávislosti ve Filadelfii následovaly 8. července bujaré oslavy a vojenské přehlídky. Kostelní zvony byly nepřetržitě celý den. Pro mnohé obyvatele města představovala tato událost spíše životní katastrofu. Deklarace nezávislosti neuznávala žádnou formu neutrality. Britští a skotští obchodníci, jakožto občané protistrany, si museli vybrat – buď složí slib věrnosti nově vzniklému státu nebo budou vyhoštěni. Většina z nich se přiklonila na stranu Velké Británie.³⁰⁷ Ke střetům lojalistů a separatistů docházelo ještě před prohlášením nezávislosti. Neobvyklé nebyly ani útoky na domy konzervativců.³⁰⁸ Ti často řešili neúnosnou situaci útěky a emigrací. Velká vlna odchodů lojalistů z Filadelfie nastala zejména v létě 1776. Joseph Galloway se v prosinci téhož roku přidal k vojskům britského generála Howa.³⁰⁹ Přestože John Penn, potomek zakladatele města Williama Penna, sympatizoval s revolucionáři,³¹⁰ byl vyhnán z města v roce 1777.³¹¹

Kvakeři, jejichž příslušníky byli tradičně i členové Pennovy rodiny, představovali specifickou problémovou skupinu. Centrum Společnosti přátel se nacházelo stále ve Filadelfii. Odtud odcházely informace a nařízení pro všechny kvakery na americkém území. Jejich vytrvalý pacifismus a odmítání jakkoliv se války zúčastnit, byly velkým trnem v oku patriotů, stejně tak jako jejich rozsáhlé majetky a rodinná bohatství. Hon za nezávislostí v praxi znamenal opakované porušování

³⁰⁶ MILLER, J., C., c. d., s. 503–504. Dále John C. Miller komentuje novou konstituci takto: „Text koncipovaný Thomasem Painem a Benjaminem Franklinem garantoval vznik každoročně voleného jednokomorového zákonodárního sboru, zaručoval úplnou svobodu vyznání. Výkonnou moc nebylo možné, kvůli mnohým omezením, koncentrovat do rukou všemocného sněmu.“ Tamtéž.

³⁰⁷ WARD, H., M., c. d., s. 38.

³⁰⁸ WEIGLEY, R., F.(ed.), c. d., s. 130–131.

³⁰⁹ FERLING, John, E., *Joseph Galloway's Military Advice: A Loyalist's View of the Revolution*, in: *The Pennsylvania Magazine of History and Biography*, Vol. 98, No. 2, 1974, s. 172.

³¹⁰ STILLÉ, Charles, S., *Pennsylvania and the Declaration of Independence*, in: *The Pennsylvania Magazine of History and Biography*, Vol. 13, No. 4, 1890, s. 392.

³¹¹ WEIGLEY, R., F.(ed.), c. d., s. 131.

základních práv člověka.³¹² Ve snaze o dopadení skupiny filadelfských kvakerských příslušníků provinční sněm odhlasoval v září 1777 zákon, jenž narušoval právo *habeas corpus*³¹³ a porušoval tak všeobecné právo platné ve všech třinácti koloniích.³¹⁴ Podobným příkladem zásahu do osobní svobody a práv obyvatel byl incident, jenž se udál o dva roky později. Kontinentální armáda trpěla nedostatkem ubytovacích prostor pro vojáky a důstojníky. Řešení situace znamenalo zabavení majetku pro účely armády bez jakéhokoliv souhlasu majitelů.³¹⁵ Využity byly především ty objekty ve vlastnictví kvakerů a lojalistů.

7.3 KONGRES V POHYBU A OKUPACE FILADELFIE

V létě 1775, kdy měli obyvatelé Filadelfie ještě v živé paměti události z Lexingtonu a Concordu, sněm odsouhlasil vznik vojenského sdružení.³¹⁶ Do těchto dnů nevěnovala vláda žádnou pozornost fortifikaci okolí města. Poté, co se útok britských vojsk na město od řeky Delaware stal reálnou hrozbou, začalo plánování a stavba opevnění. Zároveň bylo umístěno na řeku malé námořnictvo, které v srpnu 1776 čítalo 768 mužů.³¹⁷

Válka dorazila do Filadelfie na konci roku 1776. Druhý kontinentální kongres byl přesunut do tehdy bezpečnějšího Baltimoru v Marylandu.³¹⁸ Koloniální armádě se povedlo první útok na město odvrátit, zasedání kongresu se vrátilo zpět do Filadelfie v březnu 1777, ovšem ne na dlouho. V září téhož roku padlo město do rukou britské armády.³¹⁹ George Washington považoval tuto událost za fatální pro budoucnost Ameriky.

Město nebylo jen útočištěm kontinentálního kongresu, ale i ústředím kontinentální armády a střediskem výroby válečného arzenálu. Stálá poptávka

³¹² Myšlena tři základní práva definovaná Johnem Lockem v díle *Dvě pojednání o vládě* – právo na život, svobodu a majetek. Více viz LOCKE, John, *Dvě pojednání o vládě*, Praha 1965.

³¹³ Habeas corpus – platné v angloamerické právní oblasti. Zaručuje vězněnému právo na odvolání se proti protiprávnímu zadržení či věznění před soudním řízením.

³¹⁴ WARD, H., M., c. d., s. 50.

³¹⁵ Tamtéž, s. 51.

³¹⁶ WEIGLEY, R., F.(ed.), c. d., s. 127.

³¹⁷ Tamtéž.

³¹⁸ Journals of the Continental Congress, Vol. 6, 12. prosince 1776, s. 1024–1027, dostupné z:

<[https://memory.loc.gov/cgi-bin/ampage?collId=lljc&fileName=006/lljc006.db&recNum=169&itemLink=r?ammem/hlaw:@field\(DO CID+@lit\(jc0061\)\)%230060001&linkText=1](https://memory.loc.gov/cgi-bin/ampage?collId=lljc&fileName=006/lljc006.db&recNum=169&itemLink=r?ammem/hlaw:@field(DO CID+@lit(jc0061))%230060001&linkText=1)> [cit. 19. 4. 2016].

³¹⁹ JOHNSON, P., c. d., s. 135.

po vojenském vybavení a oblečení vyžadovala velkou výrobní produktivitu.³²⁰ Fenomémem, jenž pomohl naplňovat vysoké výrobní kvóty, se stala ženská emancipace. Více než čtyři tisíce místních žen byly zaměstnány textilní výrobou pro potřeby kontinentální armády od léta 1776.³²¹ Na začátku osmdesátých let založila Ester DeBerdt Reedová společně se Sarah Franklin Bacheovou (dcerou Benjamina Franklina) Dámské sdružení Filadelfie (*Ladies Association of Philadelphia*), jež organizovalo sbírky pro Washingtonovu armádu.³²² Příchod britských vojsk způsobil útek mnoha obyvatel, již svou pracovní produktivitou přispívali americkým válečným snahám.

Oproti tomu se do města dočasně vrátily staré elity, donucené odejít revolučním vedením.³²³ Zároveň se ukázalo, jak široká vrstva obyvatel stále nepřevzala revoluční myšlenky. Britové jim nebyli nikterak cizí, natož nepřátelští. Filadelfští obchodníci zkrátka vyznávali životní oportunistus a Benjamin Franklin, největší muž Filadelfie, zastával podobný přístup.³²⁴ Mnoho obchodů prodávalo bez váhání Britům své zboží, městská smetánka zvala důstojníky armády na honosné bály. Franklin vystihl tuto situaci přesně – dle jeho slov se „generál Howe nezmocnil Filadelfie, nýbrž Filadelfie se zmocnila generála Howa.“³²⁵ O to bolestnější muselo být pro Brity, když 18. června 1778 vtrhla do města kontinentální armáda a doslova ho vyčistila od britských vojáků.

Kongres se vrátil do Filadelfie 2. července 1778 a neopustil město až do svého posledního zasedání roku 1781 (de facto ani po něm).³²⁶ Dne 1. března tohoto roku přistoupili zástupci Marylandu jako poslední z třinácti kolonií na Články Konfederace (*Articles of Confederation*).³²⁷ Od tohoto data se z kontinentálního kongresu stal kongres konfederace (*Congress of the Confederation*).

³²⁰ WEIGLEY, R., F.(ed.), c. d., s. 134.

³²¹ NASH, G., B., Early..., s. 96.

³²² RAKOVÁ, S., Podivná..., s. 212–213.

³²³ Do města se vrátil i nejznámější místní konzervativce Joseph Galloway.

³²⁴ Přesto že roku 1774 stále hájil britský postoj, na jaře 1775 již zasedal v Kontinentálním kongresu jako zástupce Filadelfie. O rok později pracoval v komisi pěti na textu Deklarace nezávislosti a následně po jejím podepsání 4. července se na půdě budoucích Spojených států příliš dlouho nezdržel. V této době již jednal v Paříži s francouzskou vládou o možnosti americko-francouzského spojení.

³²⁵ Citováno z: NASH, G., B., Early..., s. 98.

³²⁶ Kongres zde zasedal ještě další dva roky – do června 1783 – pod novým názvem Kongres konfederace.

³²⁷ MORGAN, E., S., The Birth..., s. 112.

7.4 DOZVUKY VÁLKY

První jednání kongresu konfederace se konalo ještě za válečného stavu, ovšem k příměří nebylo daleko. Díky spojení s Francouzi, na jehož uskutečnění měl velkou zásluhu Benjamin Franklin, působící v Paříži od prosince 1776,³²⁸ se Američané dostávali do bojové převahy. V září postupovaly spojenecké jednotky Francouzů a Američanů k Yorktownu. Dne 17. října ohlásil generál Charles O'Hara kapitulaci města.³²⁹ Britové v podstatě přišli o celou jižní armádu.³³⁰ Po zprávách z Ameriky se parlament rozhodl, zejména pod tlakem příslušníků whigů, dál neprodlužovat válečné trápení. V březnu 1782 vydala Dolní sněmovna příkaz k zastavení dalších válečných snažení. Po dlouhých jednáních o podmínkách míru skončila oboustranným podpisem mírové smlouvy v Paříži 3. září 1783 americká válka za nezávislost.³³¹ Zrodila se nová světová velmoc – Spojené státy americké.

Mnoho historiků dobu od konce války za nezávislost po rok 1789 považuje za „kritické období“ amerických dějin. Poté co ve válce Američané srazili „tyrana“ na kolena, museli vytvořit nový politický systém. Vznikala moderní společnost vycházející z republikánských principů. Bylo třeba opět uvést válečné hospodářství do běžného chodu, vyřešit otázku nově dobytých území a ztráty předválečné obchodní sítě. Filadelfie měla v této době již za sebou nejsvízelnější období války. Od konce 70. let zachvátila celé Spojené státy krize válečné ekonomiky. Velké množství bankovek v oběhu způsobilo hyperinflaci, s nedostatkem základního zboží rostl černý obchod.³³² Tato krize dopadla zejména na nejnižší třídy, chudé rodiny si sotva mohly dovolit koupit chléb.³³³ To vedlo ke zvýšení násilnosti a radikalismu ve městě. Za viníka byl označen pokladník kontinentálního kongresu, jeden z nejbohatších mužů Filadelfie, Robert Morris.³³⁴ Radikálové burcovali davy i proti dalším mužům, kteří byli obviněni z příklonu k toryům. V domě právníka Jamese Wilsona, další z obětí radikálů,

³²⁸ MORGAN, E., S., Benjamin..., s. 245.

³²⁹ Text kapitulace britských vojsk viz Articles of Capitulation 19. října 1781, dostupný z: <http://avalon.law.yale.edu/18th_century/art_of_cap_1781.asp> [cit. 21. 4. 2016].

³³⁰ RAKOVÁ, S., Podivná..., s. 258.

³³¹ Viz The Paris Treaty of Peace, 3. září 1783, dostupné z: <http://avalon.law.yale.edu/18th_century/paris.asp> [cit. 21. 4. 2016].

³³² NASH, G., B., Early..., s. 104.

³³³ Během roku 1789 vzrostla cena základních potravin – masa, mouky, vajec – ve Filadelfii o 1100 %. RAKOVÁ, S., Podivná..., s. 230.

³³⁴ NASH, G., B., Early..., s. 104.

došlo k přestřelce, jež si vyžádala pět lidských životů.³³⁵ Následná perzekuce násilníků měla vyřešit momentální situaci a restaurovat poměry, ovšem trvalo ještě celá osmdesátá léta, než se situace stabilizovala.³³⁶

7.5 POSLEDNÍ ROKY SLÁVY

V druhé polovině osmdesátých let začala Filadelfie ztrácet své výsadní postavení. Po událostech z června 1783, kdy nevyplacení američtí vojáci obklíčili kongres,³³⁷ jehož účastníci se rozhodli kvůli hrozbě nebezpečí město opustit,³³⁸ se už zasedání do města nevrátilo. Delegáti se shodli, že je načas opustit „město byznysu a okázalosti“.³³⁹ Úlohu centra přejímal největší konkurent Filadelfie – New York.

Po konci války odezněla i všeobecná euforie. Bylo třeba se postavit zpět nohama na zem. Radikalismus a patriotismus byly hnacím strojem Spojených států během bojů za nezávislost, ale v době, kdy bylo třeba uklidnit davy a nalézt politickou a hospodářskou stabilitu, už bylo zapojení masy do veřejných otázek spíše na obtíž. Během 80. let se politická moc vracela zpět směrem k umírněnému konzervatismu, kvakerům byla navracena volební práva.³⁴⁰

Články konfederace, v této době víceméně ústavní dokument, dle kterého se řídily všechny kolonie, se ukázal být v mnoha ohledech nedostačující.³⁴¹ Dalším problémem se stal vzájemný vztah jednotlivých států. Vzhledem k tomu, že měl každý stát navíc svou vlastní ústavu a hranice, nebylo možné nikterak řídit mezistátní obchod. Snahy o zvrácení protekcionismu vedly ke shromáždění, jež se uskutečnilo v květnu

³³⁵ NASH, G., B., *Early...*, s. 104.

³³⁶ FOSTER, Kristen, A., *Moral Visions and Material Ambitions: Philadelphia Struggles to Define the Republic, 1776—1836*, Lanham 2004, s. 25.

³³⁷ V té době už byla válka ukončena a rozpouštěla se vojska. Část armády, která ještě nedostala zapláceno, se bála, že peníze nikdy neobdrží, proto se vojáci rozhodli obklíčit Kongres a usilovat o nápravu.

³³⁸ Journals of the Continental Congress, Vol. 24, 21. června 1783, dostupné z:

<<https://memory.loc.gov/cgi-bin/ampage?collId=lljc&fileName=024/lljc024.db&recNum=417&itemLink=r%3Fammem%2Fhlaw%3A%40field%28DOCID%2B%40lit%28jc0241%29%29%230240001&linkText=1>> [cit. 22. 4. 2016].

³³⁹ Citováno z: WEIGLEY, R., F.(ed.), c. d., s. 154.

³⁴⁰ Kvakerům bylo v září 1776 odepřeno volební právo takzvaným „zákonem o zkoušce“ (*The Test Law*), podle kterého nesměli participovat na vládě ani se účastnit voleb. Vrátili se do politiky v roce 1786 poté, co shromáždění státu Pensylvánie odvolalo nařízení z roku 1776.

³⁴¹ Konfederace neměla žádnou pravomoc k vymáhání daní, obrany státu ani k podpoře obchodu. Více viz DRINKER BOWEN, Catherine, *Miracle at Philadelphia, The Story of the Constitutional Convention May to September 1787*, Boston 1986, s. 5.

1787 ve Filadelfii.³⁴² Město bylo velkým zastáncem federální konstituce – jedním z hlavních důvodů tohoto postoje byla snaha, aby se pozice hlavního města přesunula zpět do Filadelfie.³⁴³ Oponenti tohoto úsilí se báli (v této době pravděpodobně oprávněně), že pokud se stane i jen dočasným hlavním městem, nedopustí, aby se tento status do budoucna změnil. Hostit ústavní konvent znamenalo opět si získat sympatie velkých mužů Ameriky. Tlak veřejnosti na trvalé navrácení kongresu do Filadelfie mohutně podporoval i tamější tisk. Do místa podpisu ústavy Spojených států³⁴⁴ se vrátil kongres v roce 1790.³⁴⁵ Filadelfie alespoň vybojovala na deset let status dočasného hlavního města, než se vláda přesunula do nově vznikajícího Washington D.C.³⁴⁶ Pro město to byla přinejmenším symbolická kompenzace za službu, jež prokázalo společnosti třinácti kolonií v době války. Hospodářské a politické centrum ještě neexistující federace, ztrácelo po oficiálním vzniku Spojených států svou pozici. Úloha Filadelfie v amerických dějinách byla splněna.

³⁴² DRINKER BOWEN, C., *Miracle...*, s. 16.

³⁴³ Od roku 1785 byl prozatímním hlavním městem New York.

³⁴⁴ Text ústavy Spojených států viz U.S. Constitution, dostupný z:
<http://avalon.law.yale.edu/18th_century/usconst.asp> [cit. 23. 4. 2016].

³⁴⁵ NASH, G., B., *Early...*, s. 108.

³⁴⁶ Kongresem schválená listina, jež ustanovuje dočasné a permanentí hlavní město – An Act for establishing the Temporary and Permanent Seat of the Government of the United States, 4. ledna 1790, dostupná z:
<<https://www.loc.gov/resource/rbpe.21500600/?sp=1>> [cit. 22. 4. 2016].

8. ZÁVĚR

Na základě pramenů a sekundární literatury jsem se pokusila na předchozích stranách vylíčit vývoj ve městě Filadelfii napříč 18. stoletím, s přihlédnutím k životu největšího muže města oné doby – Benjamina Franklina. Zejména jsem se zabývala detailněji událostmi šedesátých a sedmdesátých let, rostoucím odporem v amerických koloniích, revolučními a válečnými léty, jež navždy změnila osud tohoto přístavního města. Stejně tak jako narůstající revoluční vlna a válečná snažení ovlivnila dění a společnost ve městě, Filadelfie sehrála svou významnou roli ve formování budoucích Spojených států amerických.

V průběhu 18. století se z města „bratrské lásky“ utvořilo obchodní, intelektuální a politické centrum s víceméně konzervativní společností, jejíž vedení dávalo přednost diplomatickému jednání před radikalismem a bouřlivostí. Pod vlivem válečné euforie prošla i tamní společnost určitými změnami, staré elity se musely vyrovnat s nástupem moci širších vrstev, obyvatelé se rozdělili na lojalisty a separatisty. To však nic nemění na faktu, že Filadelfie sehrála ústřední roli v jedné z nejdůležitějších událostí v amerických dějinách. Město mělo všechny předpoklady stát se útočištěm první vlády Spojených států a střediskem koordinace kontinentální armády. Z geografického hlediska mělo výhodnou strategickou pozici, bylo ukryto hlouběji ve vnitrozemí (na řece Delaware), tudíž přinejmenším z počátku války za nezávislost bylo bezpečnějším místem oproti jiným velkým městům té doby (Boston, New York), jež se vyskytovala přímo na severovýchodním pobřeží Atlantického oceánu.³⁴⁷ Zároveň ve Filadelfii sídlila vrstva bohatých obchodníků a tiskařů, kteří mohli zajistit veškeré potřebné zázemí pro členy kontinentálního kongresu a také vyvinutá síť veřejných institucí, od zdravotní péče po vzdělávání, hojně podporovaná kosmopolitní společností.

Nehledě na budoucí ústup města z politického a diplomatického výsluní, na kterém se hrálo především krátce před válkou za nezávislost a v jejím průběhu, bylo by nesprávné zapomenout na odkaz, jenž Filadelfie zanechala dalším generacím. Symbolický statut hlavního města už jen odrážel zbylé paprsky moci, která se začala koncentrovat ve městě o dvě dekády dříve. Nový stát musel čelit aktuálním problémům a situacím. Revoluční doba skončila a s ní i centrální úloha Filadelfie.

³⁴⁷ Viz mapa Spojených států, dostupná z:
< http://www.lib.utexas.edu/maps/united_states/exploration_1675.jpg > [cit. 27. 4. 2016].

Až do konce devadesátých let mohla být Filadelfie nazývána hlavním městem. Byla dočasným sídlem jak vlády a prezidenta George Washingtona, tak i federálního soudu. Během tohoto krátkého období, kdy byla Filadelfie oficiálně hlavním městem, se událo několik dramatických událostí – lokálního či světového významu. V době, kdy Evropa zažívala počátky převratu v podobě Velké francouzské revoluce, ve Filadelfii rostl odpor proti takzvané „dani z whisky“ (*Whiskey Tax*).³⁴⁸ Nepokoje probíhaly již od roku 1791. Ovšem v létě 1794, poté, co bylo několik desítek odpůrců tohoto zákona předvedeno před federální soud, se proměnily v rebelii (*The Whiskey Rebellion*).³⁴⁹ Dům hlavního výběrčího daní skončil v plamenech.³⁵⁰ Guvernér Pensylvánie Mifflin, ač nechtěl použít proti povstalcům vojenskou sílu, se musel podrobit rozhodnutí prezidenta Washingtona. Přestože povstalci ve většině utekli před mnohonásobně početnějším vojskem, dva chycení „vůdcové“ rebelie byli obviněni z velezrady.³⁵¹

Dalším problémem, se kterým se potýkala vláda nové federace, byla potřeba vytvoření národní banky. Tento druh instituce nebyl na území Spojených států žádnou novinkou. V devadesátých letech 17. století vytvořili Angličané na území anglických kolonií první národní banku a od roku 1782 existovala ve Filadelfii také první soukromá obchodní banka, jež byla pod dohledem vlády a mezi její první akcionáře a vkladatele patřil například Benjamin Franklin, Thomas Jefferson či ministr financí Alexander Hamilton.³⁵² Tuto banku ovšem nelítostně upozadil Hamiltonův ambiciózní projekt – výstavba ústřední banky Spojených států amerických s výsadními právy, správní radou a pobočkami napříč federací. Domovem této národní banky se stala opět Filadelfie.

Přes umístění ústředí národní banky do „tesařského sálu“ (*Carpenter's Hall*) se centrum finančnictví a obchodu Spojených států jistě přesouvalo dál směrem na severozápadní pobřeží. New York měl našlápnuto k tomu stát se finančním střediskem, budoucnost Filadelfie se zdála být nejistá. Nelze si však představit, že se čas ve Filadelfii zastavil. Podobně jako další americká města procházela industrializací,

³⁴⁸ Takzvaná „daň z whisky“ se netýkala pouze whisky, ale i dalších destilátů. Byla to nově zavedená daň z roku 1791, jež měla přispět ke snížení státního dluhu. Navazovala již na nařízení z roku 1789, kdy bylo na třicet konkrétních komodit uvaleno osmiprocentní dovozní clo.

³⁴⁹ Více informací k rebelii například z: SLAUGHTER, Thomas, P., *The Whiskey Rebellion, Frontier Epilogue to the American Revolution*, New York 1986.

³⁵⁰ JOHNSON, P., c. d., s. 171.

³⁵¹ JOHNSON, P., c. d., s. 171. Šibenice je ale minula, prezident Washington jim udělil milost. Tamtéž.

³⁵² Tamtéž.

vznikaly dostavníkové trasy a rostl uhelný a železářský průmysl, zakládaly se podniky obrovských rozměrů, bujela výstavba mostů a dopravních kanálů.³⁵³

To, co zůstalo pro Filadelfii typické i po revolučních událostech, byl výskyt množství vědeckých institucí, spojený se zájmem o medicínu a právo a dále pak nedostižnost v oblasti tisku a jeho kvality. V neposlední řadě byla místem, kam směřovaly imigrační proudy, ať už z jihu federace či z Evropy. Pozůstatky kvakerské tolerance byly stále ještě přítomné. Ač už nikdy Společnost přátel nezískala své výsadní postavení, i když jejím příslušníkům byla navracena volební práva uzmutá během sedmdesátých let, ve městě vznikala nový fenomén, který lze bezesporu spojit s kvakerským náboženským a sociálním přesvědčením. Přestože válka Severu proti Jihu³⁵⁴ byla v této době ještě ve vzdálené budoucnosti, první možné základy tohoto konfliktu byly položeny právě ve Filadelfii již za války za nezávislost.³⁵⁵ První aboliční společnost (*Society for the Relief of Free Negroes Unlawfully Held in Bondage*), bojující za osvobození nelegálně drženého černošského a indiánského obyvatelstva na území Spojených států, vznikla ve Filadelfii roku 1775.³⁵⁶ Na jejím základě vznikala další centra – například sdružení Pensylvánská aboliční asociace (*The PAS*),³⁵⁷ jejímž prezidentem se stal roku 1789 Benjamin Franklin.

Se smrtí prezidenta George Washingtona v prosinci 1799 symbolicky skončila i éra Filadelfie jako hlavního města. Analyzovala jsem vývoj města napříč 18. stoletím, jeho hospodářské a sociální zázemí, historické události, jež formovaly tamní společnost. Filadelfie byla bezesporu městem průkopnickým, kterému patří mnoho prvenství zejména v institucionální oblasti. Zájem o vzdělávání, ať nadaných jednotlivců či veřejnosti, jenž zakořenil ve městě Benjamin Franklin, zůstal typickým pro Filadelfii i v následujícím století. Neodmyslitelně byla městem revolučním, ač jejím obyvatelům nebyl ve většině radikalismus vlastní.

To, co utvořilo z Filadelfie hlavní město, nebyl oficiální status, jenž byl městu přisouzen na počátku devadesátých let 18. století. Jak napovídá i název této práce,

³⁵³ JOHNSON, P., c. d., s. 179.

³⁵⁴ Více viz například OPATRŇÝ, Josef, *Válka Severu proti Jihu*, Praha 1986.

³⁵⁵ Více k zárodkům emancipace černošského obyvatelstva ve Filadelfii viz NASH, Gary, B., *Forging Freedom: The Formation of Philadelphia's Black Community, 1720–1840*, Cambridge 1988.

³⁵⁶ NASH, G., B., *Early...*, s. 89.

³⁵⁷ Celým názvem *Pennsylvania Society for Promoting the Abolition of Slavery and for the Relief of Free Negroes Unlawfully Held in Bondage*.

hlavní otázkou zůstává, zda lze Filadelfii pokládat za první hlavní město Spojených států amerických. Pokud definujeme hlavní město tak, že za něj považujeme místo, které má právně ukotvený speciální status a kde sídlí vláda státu a nejdůležitější instituce, byla by odpověď, vzhledem k revoluční době a oficiální neexistenci Spojených států, více než sporná.³⁵⁸ V tomto bodě si ale nevystačíme jen se slovníkovou definicí.³⁵⁹ Je zapotřebí přihlídnout k hlediskům kulturním, společenským i hospodářským, také k historickému vývoji a významu města v rámci anglických kolonií v Severní Americe. Poté nelze, dle mého názoru, odpovědět jinak než pozitivně. Pokud můžeme nějaké město považovat za první hlavní město Spojených států, byla to bezvýhradně Filadelfie.

³⁵⁸ V sedmdesátých letech 18. století nelze stále považovat asociaci třinácti kolonií za oficiální stát, zároveň však Kontinentální kongres zastával de facto funkci vlády.

³⁵⁹ Definice hlavního města dle Oxford Dictionary viz:

< <http://www.oxforddictionaries.com/definition/english/capital?q=capital+city> > [cit. 1. 5. 2016].

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY:

PRAMENY:

An Act for Establishing the Temporary and Permanent Seat of the Government of the United States, 4. ledna 1790, dostupné z:

<<https://www.loc.gov/resource/rbpe.21500600/?sp=1>>

An Act Repealing the Stamp Act, 18. března 1766, dostupné z:

<http://avalon.law.yale.edu/18th_century/repeal_stamp_act_1766.asp>

Articles of Capitulation, 19. října 1781, dostupné z:

<http://avalon.law.yale.edu/18th_century/art_of_cap_1781.asp>

Articles of Confederation, 1. března 1781, dostupné z:

<http://avalon.law.yale.edu/18th_century/artconf.asp#art2>

Charter of Privileges Granted by William Penn, esq. to the Inhabitants of Pennsylvania and Territories, 28. října 1701, dostupné z:

<http://avalon.law.yale.edu/18th_century/pa07.asp>

Circular Letter of the Boston Committee of Correspondence, 13. května 1774, dostupné z:

<http://avalon.law.yale.edu/18th_century/circ_let_boston_1774.asp>

Commission for General Washington, 17. červen 1775, dostupné z:

<http://avalon.law.yale.edu/18th_century/contcong_06-17-75.asp>

Constitution of Pennsylvania, 28. září 1776, dostupné z:

<http://avalon.law.yale.edu/18th_century/pa08.asp>

Declaration of Independence, 4. července, 1776, dostupné z:

<http://avalon.law.yale.edu/18th_century/declare.asp>

Declaration on Taking Arms, 6. června 1775, dostupné z:

<http://avalon.law.yale.edu/18th_century/contcong_07-06-75.asp#final>

Frame of the Government of Pennsylvania, 5. května 1682, dostupné z:

<http://avalon.law.yale.edu/17th_century/pa04.asp>

FRANKLIN, Benjamin, *Plain Truth*, Filadelfie 1747, dostupné z:

<<http://franklinpapers.org/franklin/framedVolumes.jsp?vol=3&page=180a>>

Jefferson's Opinion on the Constitutionality of a National Bank, 1791, dostupné z:

<http://avalon.law.yale.edu/18th_century/bank-tj.asp>

MITTELBERGER, Gottlieb, *Journey to Pennsylvania in The Year 1750, and Return to Germany in the Year 1754*, dostupné z:

<<http://nationalhumanitiescenter.org/pds/becomingamer/growth/text9/pennsylvaniaimmigrant.pdf>>

Proceedings of the Inhabitants of Philadelphia, 18. června 1774, dostupné z:

<http://avalon.law.yale.edu/18th_century/proc_in_pa_1774.asp>

Reasons and Motives for the Albany plan of Union, 1754, dostupné z:

<<http://franklinpapers.org/franklin/framedVolumes.jsp?tocvol=20>>

The Paris Treaty of Peace, 3. září 1783, dostupné z:

<http://avalon.law.yale.edu/18th_century/paris.asp>

The Philadelphia Resolution, 16. října 1773, dostupné z:

<http://avalon.law.yale.edu/18th_century/phil_res_1773.asp>

The Townshend Act, 20. listopadu 1767, dostupné z:

<http://avalon.law.yale.edu/18th_century/townsend_act_1767.asp>

To the Massachusetts House of Committee of Correspondence, Londýn 1774, dostupné z:

<<http://franklinpapers.org/franklin/framedVolumes.jsp?vol=3&page=180a>>

U.S. Constitution, dostupné z:

<http://avalon.law.yale.edu/18th_century/usconst.asp>

EDICE DOKUMENTŮ:

Adam Papers, 1774, dostupné z:

<<http://founders.archives.gov/?q=john%20adams%20Author%3A%22Adams%2C%20John%22%20Period%3A%22Colonial%22&s=1111311111&sa=&r=311&sr>>

JANNEY, Samuel, M., *The Life of William Penn: With Selections from His Correspondence and Autobiography*, Filadelfie 1852, dostupné online z:

<<https://archive.org/details/lifeofwilliampen00janney>>

Journals of the Continental Congress 1774–1789, Vol. I., 1774, dostupné z:

<<https://memory.loc.gov/cgi-bin/query/r?ammem/hlaw:@field%28DOCID+@lit%28jc0013%29%29>>

Journals of the Continental Congress 1774–1789, Vol. 4, 1776, dostupné z:

<<https://memory.loc.gov/cgi-bin/query/r?ammem/hlaw:@field%28DOCID+@lit%28jc0041%29%29>>

Journals of the Continental Congress 1774–1789, Vol. 6, 1776, dostupné z:

<<https://memory.loc.gov/cgi-bin/query/r?ammem/hlaw:@field%28DOCID+@lit%28jc0061%29%29>>

Journals of the Continental Congress 1774–1789, Vol. 24, 1783, dostupné z:
<<https://memory.loc.gov/cgi-bin/query/r?ammem/hlaw:@field%28DOCID+@lit%28jc0241%29%29>>
LABAREE, Leonard, W.(ed.), *The Autobiography of Benjamin Franklin*, New Haven 2003.

PAMĚTI A VZPOMÍNKY:

FRANKLIN, Benjamin, *Vlastní životopis*, Praha 1930.
HAYES, Kevin., J. – BOUR, Isabele, *Writers in Their Own Time : Franklin in His Own Time : A Biographical Chronicle of His Life, Drawn from Recollections, Interviews, and Memoirs by Family, Friends, and Associates*, Iowa City 2011.
MILNOR, William, *An authentic Historical Memoir of the Schuylkill Fishing Company of the State in Schuylkill: from its Establishment on that Romantic Stream, near Philadelphia, in the year 1732, to the present*, Filadelfie 1830.

TISK:

Philadelphische Zeitung: The First German Newspaper Publisher in America, dostupné z:
<<https://archive.org/details/jstor-20086014>>

ODBORNÁ LITERATURA:

ALDRIDGE, Alfred, O., *Benjamin Franklin and the "Pennsylvania Gazette"*, in: *Proceedings of the American Philosophical Society*, Vol. 106, No. 1, 1962, s. 77–81.
ALEXANDER, John, K., „*The Philadelphia Numbers Game*“: *An Analysis of Philadelphia's Eighteen-Century Population*, in: *The Pennsylvania Magazine of History and Biography*, Vol. 98, No. 3, 1974, s. 314–324.
BARKER, Joseph, *Life of William Penn: The Celebrated Quaker and Founder of Pennsylvania*, Londýn 1847.
DRINKER BOWEN, Catherine, *Miracle at Philadelphia, The Story of the Constitutional Convention May to September 1787*, Boston 1986.
DRINKER BOWEN, Catherine, *The Most Dangerous Man in America*, Toronto 1974.
BRAILSFORD, Mabel, R., *The Making of William Penn*, Londýn 1939.
BRIDENBAUGH, Carl, *Cities in the Wilderness, Urban Life in America 1625–1742*, New York 1964.

- BURNETT, Edmund, C., *The Continental Congress*, New York 1941.
- CRAVEN, Wesley, F., *The Colonies in Transition, 1660–1713*, New York 1968.
- DIETERLE, David, A., *Economic Thinkers: A Biographical Encyclopedia*, Santa Barbara 2013.
- EGNAL, Marc, *New World Economies: The Growth of the Thirteen Colonies and Early Canada*, New York 1998.
- FERLING, John, E., *Joseph Galloway's Military Advice: A Loayalist's View of the Revolution*, in: *The Pennsylvania Magazine of History and Biography*, Vol. 98, No. 2, 1974, s. 171–188.
- FOSTER, Kristen, A., *Moral Visions and Material Ambitions: Philadelphia Struggles to Define the Republic, 1776–1836*, Lanham 2004.
- FURNAS, Joseph, C., *The Americans, a Social History of the United States 1587–1914*, New York 1969.
- HODGE, Helen, H., *The Repeal of Stamp Act*, in: *Political Science Quarterly*, Vol. 19, No. 2, 1904, s. 252–276.
- JOHNSON, Paul, *Dějiny amerického národa*, New York 1998.
- KENNY, Kevin, *Peaceable Kingdom Lost. The Paxton boys and the Destruction of William Penn's Holy Experiment*, New York 2009.
- KODETOVÁ, Petra, *Španělské dědictví – klíčový problém evropské politiky druhé poloviny 17. století*, in: *Historický obzor*, roč. 22, č. 5–6, 2011, s. 98–106.
- KOVÁŘ, Martin, *Velká Británie v éře Roberta Walpola, K vývoji Britského státu a britské společnosti v první polovině 18. století*, Praha 2004.
- KRUMBHAAR, Edward, B., *The Pennsylvania Hospital*, in: *Transactions of the American Philosophical Society*, Vol. 43, No. 1, 1953, s. 237–246.
- KUKLÍK, Jan – SELTENREICH, Radim, *Dějiny anglo-amerického práva*, Praha 2007.
- LABAREE, Benjamin, W., *Catalyst for Revolution, The Boston Tea Party 1773*, Massachusetts 1973.
- LOCKE, John, *Dvě pojednání o vládě*, Praha 1965.
- LYDON, James, G., *Philadelphia's Commercial Expansion, 1720–1739*, in: *The Pennsylvania Magazine of History and Biography*, Vol. 91, No. 4, 1967, s. 401–418.
- MATHEWS, Lois, K., *Benjamin Franklin's Plan for a Colonial Union, 1750–1775*, in: *The American Political Science Review*, Vol. 8, No. 3, 1914, s. 393–412.
- MIDDLEKAUFF, Robert, *The Glorious Cause. The The American Revolution 1763–1789*, New York 2007.

- MILLER, John, C., *Origins of the American Revolution*, Boston 1943.
- MORGAN, Edmund, S., *Benjamin Franklin*, New Haven 2002.
- MORGAN, Edmund, S., *The Birth of the Republic, 1763–1789*, Chicago 1956.
- MORISON, Samuel, E. – COMMAGER, Henry, S. – LEUCHTENBURG, William, E., *The Growth of the American Republic Vol I.*, New York 1980.
- MURCHISON, William, *Lives of the Founders: Cost of Liberty: The Life of John Dickinson*, Wilmington 2013.
- NASH, Gary, B., *Early American Studies: First City: Philadelphia and the Forging of Historical Memory*, Filadelfie 2011.
- NASH, Gary, B., *Forging Freedom: The Formation of Philadelphia's Black Community, 1720–1840*, Cambridge 1988.
- NASH, Gary, B., *The Urban Crucible: The Northern Seaports and the Origins of the American Revolution*, Cambridge 1979.
- OPATRŇÝ, Josef, *Benjamin Franklin – symbol americké společnosti 18. století*, in: *Historický obzor*, roč. 1, č. 7–8, 1990, s. 162–167.
- OPATRŇÝ, Josef, *Válka Mohykánů. Sedmiletá válka v Americe*, Praha 2000.
- OPATRŇÝ, Josef, *Válka Severu proti Jihu*, Praha 1986.
- PAINE, Thomas, *Common Sense*, Filadelfie 1776.
- PARKES BAMFORD, Henry, *The American Experience, An interpretation of the History and Civilization of the American People*, New York 1955.
- RAKOVÁ, Svatava, *Anglické kolonie v Severní Americe v 17. století*, Praha 1997.
- RAKOVÁ, Svatava, *Dobrodruzi, puritáni a Indiáni. Angličané v Novém světě*, Praha 1998.
- RAKOVÁ, Svatava, *Podivná revoluce. Dlouhá cesta Američanů k nezávislosti (1763–1783)*, Praha 2005.
- RAKOVÁ, Svatava, *Víra, rasa, etnicita v koloniální Americe*, Praha 2005.
- ROSENGARTEN, Joseph, G., *The American Philosophical Society 1743–1903*, in: *The Pennsylvania Magazine of History and Biography*, Vol. 27, No. 3, 1903, s. 329–336.
- SLAUGHTER, Thomas, P., *The Whiskey Rebellion, Frontier Epilogue to the American Revolution*, New York 1986.
- SMITH, Jeffery, S., *Printers and Press Freedom: The Ideology of Early American Journalism*, New York 1990.

SOUKUP, Jaromír, *Synové svobody: bojovníci za svobodu nebo předchůdce moderních „teroristů“?*, in: Velká Británie a svět v 18.–20. století. Soubor vědeckých statí, Praha 2008, s. 101–116.

SOUKUP, Jaromír, *Velká Británie a její kolonie v Severní Americe v letech 1763–1766. Příspěvek k vývoji vztahů mezi Velkou Británií a jejími severoamerickými osadami po sedmileté válce*, Rigorózní práce, Ústav světových dějin Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, 2005.

STELLNER, František, *Sedmiletá válka v Evropě*, Praha 2007.

STILLÉ, Charles, S., *Pennsylvania and the Declaration of Independence*, in: The Pennsylvania Magazine of History and Biography, Vol. 13, No. 4, 1890, s. 385–429.

TAYLOR, Thomas, B., *The Philadelphia Counterpart of the Boston Tea Party*, in: Bulletin of Friends' Historical Society of Philadelphia, Vol. 2, No. 3, 1908, s. 86–109.

TURNER, William, L., *The Charity School, The Academy, and The College Fourth and Arch Streets*, in: Transactions of the American Philosophical Society, Vol. 43, No. 1, 1953, s. 179–186.

VAN TYNE, Claude, H., *Sovereignty in the American Revolution: An Historical Study*, in: The American Historical Review, Vol. 12, No. 3, 1907, s. 529–545.

WARD, Harry, M., *The War of Independence and the Transformation of American Society*, Londýn 1999.

WEIGLEY, Russel, F.(ed.), *Philadelphia a 300-year history*, Toronto 1982.

WUTHNOW, Robert, *Poor Richard's Principle: Recovering the American Dream through the Moral Dimension of Work, Business and Money*, New Jersey 1996.

INTERNETOVÉ ZDROJE:

<http://avalon.law.yale.edu/>

<http://franklinpapers.org/franklin//>

<http://nationalhumanitiescenter.org/>

<http://www.jstor.org/>

<http://www.lib.utexas.edu/maps/>

<https://www.loc.gov/>

<http://www.oxforddictionaries.com/>

<http://www.ushistory.org/>